

INHOUDSOPGAVE

	Pag.
1.	INLEIDING 2
1.1	Jong zijn in de huidige tijd 2
1.2	Jeugdbeleid in Zeist 3
2.	JEUGDBELEID MET EEN VISIE 5
2.1	De ketenbenadering van Schuyt 5
2.2	De projectgroep Ontwikkeling Lokaal Preventief Jeugdbeleid 5
3.	RANDVOORWAARDEN VOOR HET ZEISTER JEUGDBELEID 8
3.1	Een toetsingskader voor een effectief jeugdbeleid 8
3.1.1	Algemeen preventief beleid 8
3.1.2	Een doorlopende lijn 8
3.1.3	Betrokkenheid van ouders 9
3.1.4	Een wijkgerichte aanpak 9
3.1.5	Integraal lokaal jeugdbeleid en samenwerking in de uitvoering 10
3.2	De gemeente als regisseur 11
3.2.1	Interne afstemming en coördinatie 12
3.3	De verhouding tussen beleid en uitvoering 12
3.3.1	De relatieopbouw met de uitvoeringspraktijk 12
3.3.2	Positie vrijwillig jeugdwerk 13
3.3.3	Samenwerking en netwerkvorming in de uitvoeringspraktijk 14
3.4	Jeugdparticipatie 15
4.	ANALYSE STAND VAN ZAKEN JEUGDBELEID 17
4.1	Jeugdigen Zeist in beeld 17
4.2	Huidig aanbod 18
4.2.1	Jeugd van 0-4 jaar, de voorschoolse periode 18
4.2.2	Jeugd van 4-12 jaar, de basisschool periode 21
4.2.3	Jeugd van 12-18 jaar, de periode van voortgezet onderwijs 25
4.2.4	Jeugd van 18-23 jaar, op zoek naar werk 30
4.3	Speerpunten 31
4.4	Schema: analyse stand van zaken jeugdbeleid 34
5.	EEN ACTIEPLAN 36
5.1	Inleiding 36
5.1.1	Financiële inkadering van het actieplan 37
5.2	Ontwikkelingsstimulering in relatie met opvoedingsondersteuning 38
5.2.1	Voorkomen van achterstand bij instroom in het basisonderwijs 38
5.2.2	Servicepunt opvoedingsondersteuning 40
5.2.3	Vergroten ouderbetrokkenheid 41
5.3	Uitbreiding buitenschoolse opvang en aansluiting bij het jeugdbeleid 41

5.4	Versterking van het jongerenwerk (gericht op 12+ jongeren)	42
5.5	Wijkgerichte sportactiviteiten	43
5.6	Criminaliteitspreventie	45
5.7	Sluitende aanpak maatschappelijke uitval 18 tot 23 jarigen	47
5.8	Verbetering aansluiting jeugdzorg	48
5.9	Voorwaarde scheppende maatregelen	49
5.8.1	Ondersteuning jeugdparticipatie	49
5.8.2	Ambtelijke capaciteit	50
5.10	Resumé	50
	Bijlage: De schakels van Schuyt	53

Vastgesteld januari 2001.

INLEIDING

1.1 JONG ZIJN IN DE HUIDIGE TIJD

Jong zijn in de huidige tijd is een uitdaging, maar ook een hele opgave. De maatschappij is gecompliceerd. Er zijn verleidingen die weerstaan moeten worden. Er is in toenemende mate sprake van een maatschappelijke tweedeling, die van invloed is op de startpositie van jongeren. Er worden steeds hogere eisen gesteld wat betreft opleiding en inzet. Voor degenen die daaraan voldoen zijn alle mogelijkheden aanwezig om een carrière op te bouwen. Zij die daar niet in slagen lopen het risico (voorgoed) aan de verkeerde kant van de streep te belanden: het zwartwerkcircuit, criminaliteit en langdurige uitkeringsafhankelijkheid.

Een krachtig jeugdbeleid moet voor de jeugd het perspectief bieden om de toekomst met vertrouwen tegemoet te kunnen zien. Om dit te realiseren zullen niet alleen de kansen die bijvoorbeeld de sterk aantrekkende economie biedt, aangegrepen moeten worden, maar zullen ook de bedreigingen waarmee jongeren in hun omgeving geconfronteerd kunnen worden, onder ogen moeten worden gezien. Wij leven in een multiculturele samenleving. Het blijken vooral de jeugdigen met een allochtone achtergrond te zijn die dreigen op achterstand te raken en het risico lopen op oudere leeftijd sociaal-maatschappelijk in de marge te belanden. Het moet een voortdurend punt van aandacht zijn hoe de allochtone jeugd geholpen kan worden zo goed mogelijk van de geboden kansen te profiteren.

Het algemene doel van het jeugdbeleid is het bieden van optimale ontwikkelingskansen voor alle jongeren in Zeist. Maar tegelijkertijd zal door alle betrokken partijen een voortdurende alertheid op risicovolle situaties moeten worden opgebouwd, om te voorkomen dat jongeren uit de boot vallen.

Jeugdbeleid is geen exclusieve welzijnsaangelegenheid. Terreinen als onderwijs, sport, cultuur, openbare orde en veiligheid en ruimtelijke ordening hebben evenzeer alles met jeugdbeleid te maken. In onderlinge samenhang zal beleid moeten worden geformuleerd dat recht doet aan de eigen plek van jongeren in de samenleving. Een eigen plek die bepaald wordt door voldoende sport- en speelmogelijkheden, ruimte op straat om elkaar te ontmoeten, een eigen cultuurbeleving, mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling van talenten en ruimte om fouten te maken en om deze te corrigeren.

Tijdens hun opgroeiproces hebben jongeren begeleiding en ondersteuning nodig. Vanzelfsprekend zijn de ouders daarvoor als eerste verantwoordelijk. Daarnaast zijn er anderen, die met de begeleiding van jongeren belast zijn. Genoemd kunnen worden: medewerkers in de kinderopvang, docenten, jongerenwerkers, sportcoaches, politieagenten en het leidinggevend kader binnen jeugdverenigingen en jeugdorganisaties. Jongeren moeten echter ook naarmate zij ouder worden steeds meer eigen verantwoordelijkheden leren dragen. Zij moeten de consequenties van hun eigen handelen kunnen overzien en kunnen hanteren. Jongeren moeten tevens in de gelegenheid gesteld worden om hun wensen en behoeften kenbaar te maken en om zelf een bijdrage te kunnen leveren aan realisering daarvan.

Het formuleren van randvoorwaarden en het verschaffen van mogelijkheden daartoe zijn ook onderdeel van het jeugdbeleid.

Dit alles leidt tot de vaststelling dat jeugdbeleid een complex geheel vormt van beleidsmaatregelen. In de uitvoering zal de samenhang die vanuit het beleid wordt aangegeven, onder regie van de gemeente nader vorm moeten krijgen. Organisaties en instanties die in de praktijk uitvoering geven aan het jeugdbeleid zullen moeten samenwerken. Dat houdt in taken verdelen, elkaar informeren, afstemmen en naar elkaar doorverwijzen om gezamenlijk geformuleerde doelen te bereiken. Sleuteltermen zijn: netwerkvorming en een sluitende aanpak.

Ook de situatie in Zeist vraagt om een daadkrachtig jeugdbeleid.

Uit gesprekken met ervaringsdeskundigen blijkt dat de Zeister samenleving geconfronteerd wordt met verschijnselen die tegenwoordig getypeerd worden als "grote-stedenproblematiek". Er zijn wijken die als achterstandswijk te boek staan, waar sociaal-economisch zwakkere bevolkingsgroepen wonen. Er is sprake van straatgroepen, merendeels gevormd door allochtone jongeren van 10 tot 18 jaar, die overlast bezorgen. Er wordt zelfs een verwijdering gesignaleerd (ook wel segregatieproces genoemd) tussen autochtonen en allochtonen, ten gevolge van een achterblijvende participatie van de zogenaamde "oudkomers". Onder oudkomers wordt verstaan de migrantengroep die vóór de inwerkingtreding van het inburgeringsbeleid naar Nederland gekomen is. Zij kampen vrijwel allen met een slechte beheersing van de Nederlandse taal.

1.2 JEUGDBELEID IN ZEIST

Het is niet zo dat er op het gebied van jeugdbeleid in Zeist niets gebeurt.

Er zijn tal van voorzieningen voor jeugd. Er is onderwijs, er zijn sportverenigingen, peuterspeelzalen, kinderopvang en buitenschoolse opvang. Zeist heeft een cultureel jongerencentrum De Peppel, in de wijken wordt sociaal cultureel jeugd- en jongeren werk uitgevoerd, er zijn organisaties voor vrijwillig jeugdwerk, er zijn her en der speelplekken. In het kader van het Actieplan Achterstandsjeugdbeleid (1994) zijn diverse wijkgerichte projecten opgezet waarbij het terugdringen van de marginalisering van jongeren als doel centraal staat. Er loopt een Project Jeugd en Veiligheid. En daarmee is het aanbod nog lang niet uitputtend beschreven.

Ondanks alle inspanningen ten behoeve van de jeugd, werd de afgelopen jaren steeds duidelijker dat samenhang in het aanbod ontbreekt. Projecten komen en gaan, het aanbod lijkt niet altijd meer aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de jeugd, instellingen werken nogal eens langs elkaar heen.

Het verschijnen van het regeringsstandpunt "Regie in de Jeugdzorg" in 1994 en het instellen van de Projectgroep Ontwikkeling Lokaal Preventief Jeugdbeleid (OLPJ) in het daarop volgende jaar hebben landelijk een belangrijke impuls gegeven aan het denken over en het ontwikkelen van jeugdbeleid. In de verdeling van verantwoordelijkheden tussen provincie en gemeenten, krijgen de gemeenten de taak vorm te geven aan lokaal preventief jeugdbeleid. De landelijk ontwikkelingen sloten in Zeist aan bij een zich steeds duidelijker aftekenende behoefte om het bestaande jeugdbeleid te inventariseren, het voorzieningenaanbod door te lichten op "witte vlekken" en vooral meer samenhang aan te brengen in het aanbod.

In 1998 is de LAVAS-groep gevraagd een eerste aanzet te geven tot de ontwikkeling van lokaal jeugdbeleid. De opdracht die de gemeente aan de LAVAS-groep gaf mondde begin 1999

uit in een Basisplan Jeugdbeleid, een Sociale Kaart van voorzieningen voor de jeugd en een globale inventarisatie van wensen en opvattingen die bij de jeugd in Zeist leven.

De voorliggende nota vormt de volgende stap in het traject van de ontwikkeling van jeugdbeleid.

De uitgangspunten voor het jeugdbeleid die in het basisplan zijn vastgelegd, worden in deze nota concreet uitgewerkt. De nota is als volgt opgebouwd.

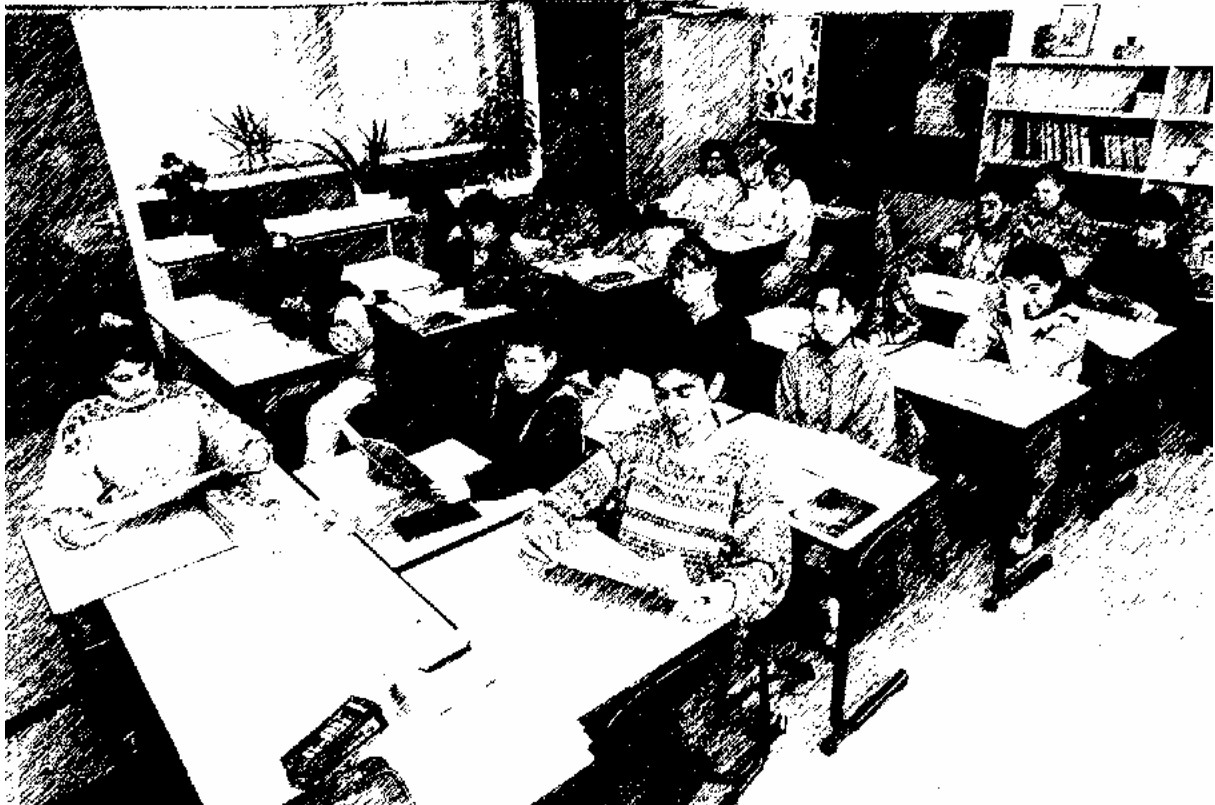
In het hierna volgende hoofdstuk 2 is de visie die aan het jeugdbeleid ten grondslag ligt geformuleerd. Het gaat daarbij om de rode draad die gevolgd moet worden om een aaneenschakeling van beleidsmaatregelen te kunnen realiseren.

In het derde hoofdstuk worden de randvoorwaarden voor het jeugdbeleid nader geconcretiseerd. Het gaat daarbij met name om:

- De regierol van de gemeente
- De vormgeving van jeugdparticipatie
- Netwerkvorming

In het vierde hoofdstuk wordt een analyse gegeven van de stand van zaken betreffende het jeugdbeleid in Zeist. Het bestaande aanbod voor de jeugd wordt onder de loep genomen en er worden noodzakelijk speerpunten van beleid benoemd.

De nota eindigt met een meerjarenplanning, een concreet actieplan voor de korte termijn en een financiële paragraaf.

2.1 DE KETENBENADERING VAN SCHUYT

De beleidsontwikkeling ten behoeve van de jeugd heeft de afgelopen jaren een belangrijke impuls gekregen door een toonaangevend advies van prof. C.J.M. Schuyt dat in 1995 is uitgebracht onder de titel "Kwetsbare jongeren en hun toekomst". De ketenbenadering die in zijn rapport is ontwikkeld, wordt inmiddels vrij algemeen erkend en gehanteerd. De ketenbenadering biedt een prima aanknopingspunt om de opeenvolgende fasen in het leven van de jeugd te analyseren en te bezien of er samenhangende en doordachte activiteiten worden aangeboden. Wanneer dit niet het geval is kan een verdere analyse leiden tot effectieve veranderingen.

De uitwerking van de ketenbenadering is gebaseerd op de gedachte dat een jongere in zijn of haar levensloop een aantal belangrijke momenten (schakels) tegenkomt. Een analyse van deze momenten geeft aan waar een harmonieus verloop van het 'jong kunnen zijn' mogelijk verstoord kan worden. Dit gebeurt meestal bij de overgang van de ene naar de andere schakel. De overgangen zijn immers cruciale momenten voor de slaagkansen van jongeren. Duidelijk wordt ook op welke momenten interventie kan plaatsvinden en in welke vorm.

Gesteld mag worden dat het streven naar een aaneengeschakelde keten een grote preventieve waarde heeft. Primair is dit de verantwoordelijkheid van de ouder(s) of verzorger(s). Wanneer, om wat voor reden dan ook, de ouder deze taak niet kan waarmaken zullen andere instanties in moeten springen. De aaneengeschakelde keten kan dan alleen worden gerealiseerd als ook de instanties die binnen een levensfase een bepaalde functie hebben, met elkaar geschakeld worden. Hier ligt een belangrijke regisseursrol voor de gemeente.

Onderstaand schema vormt een weergave van de schakels in de levensloop van jongeren. (Voor een nadere beschrijving van de schakels wordt verwezen naar bijlage 1)

<i>Gezin</i>	Gezin/ School	School	Na school	School en werk: uitval	Beroeps- voorbe- reiding	Aan het werk	Op het werk	Zonder werk	Een eigen plaats in de maat- schappij
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2.2 DE PROJECTGROEP ONTWIKKELING LOKAAL PREVENTIEF JEUGDBELEID (OLPJ)

Om gemeenten een handreiking te bieden voor een concrete invulling van lokaal jeugdbeleid heeft de minister van VWS in 1996 de projectgroep Ontwikkeling lokaal preventief jeugdbeleid (OLPJ) in het leven geroepen¹.

¹ "Jeugdbeleid, jong beleid", 1998, advies van de projectgroep OLPJ

De projectgroep kreeg de opdracht om gemeenten te stimuleren een preventief jeugdbeleid te voeren of te ontwikkelen. Dit zou tot stand moeten komen op basis van een goede communicatie met jeugdigen en inzicht in hun situatie. Het jeugdbeleid zou moeten leiden tot een vraaggericht en samenhangend aanbod van voorzieningen waardoor de eigen kracht en sociale binding van jeugdigen wordt versterkt.

Voor de vormgeving van het theoretische kader voor preventief jeugdbeleid hanteerde de projectgroep een drietal niveaus.

- 1 *Algemeen preventief beleid*, gericht op de participatie van alle jeugdigen in de maatschappij en op ondersteuning van hen in de groei naar volwassenheid. Het gaat hier dus niet om het gericht bestrijden van problemen maar om het bieden van algemene voorzieningen zoals peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, jeugd- en jongerenwerk, speelvoorzieningen en sport- en culturele voorzieningen, en om de uitvoering van algemene regelgeving op diverse terreinen zoals onderwijs, huisvesting en bijstand. Het preventieve karakter is niet direct aanwezig, maar er kan wel gesproken worden van indirecte preventie, mede omdat voorzieningen een signaalfunctie kunnen vervullen.
- 2 *Risicogericht preventief beleid*, gericht op een optimale ontwikkeling van specifieke groepen jeugdigen. Het gaat om het voorkómen van problemen bij jongeren die een verhoogd risico lopen om in een achterstandspositie te raken. Hier gaat het in mindere mate om algemene voorzieningen en meer om gericht beleid op een aantal thema's, zoals het voorkómen van schooluitval en jeugdwerkloosheid.
- 3 *Curatief beleid*, gericht op de oplossing van problemen en ter voorkoming van erger. Dit omvat voorzieningen als de jeugdhulpverlening, maatschappelijke opvang en verslaafdenzorg.

In aanvulling op Schuyt acht de projectgroep het van groot belang, dat jeugdbeleid zich niet alleen richt op probleemsituaties, maar kiest zij voor een effectief jeugdbeleid waarbij jeugdigen serieus worden genomen en waarbij zij benaderd worden vanuit positieve verwachtingen. Daarnaast sluit zij, in navolging van Schuyt, geenszins de ogen voor risicovolle situaties waar jeugdigen in terecht kunnen komen.

De projectgroep OLPJ heeft in 1998 haar werkzaamheden afgerond. Het is nu aan de gemeenten om - met steun van de VNG - het lokale jeugdbeleid verder invulling te gaan geven. Een eerste stap in die richting, is het in kaart brengen van het reeds bestaande aanbod op het terrein van jeugdbeleid.

Het potentiële aanbod wordt gevormd door de volgende onderverdeling in mogelijke voorzieningen².

Algemeen preventieve voorzieningen

- peuterspeelzaalwerk
- kinderopvang
- kinder- en jongerenwerk / vrijwillig jeugdwerk
- speel-, sport-, rondhangvoorzieningen

² Ontleend aan een inventariserend onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) naar de stand van het lokaal preventieve jeugdbeleid (oktober 1999)

- sportparticipatie
- cultuurparticipatie
- jongerenhuisvesting
- jeugdgezondheidszorg
- informatievoorziening aan jeugdigen
- lokaal onderwijsbeleid, anders dan onderwijsachterstandenbeleid
- mogelijkheden voor jongerenparticipatie

Gericht preventieve voorzieningen

- opvoedingsondersteuning
- onderwijsachterstandenbeleid
- aanpak jeugdwerkloosheid
- veiligheid

Curatieve voorzieningen

- maatschappelijke opvang
- ambulante verslaafdenzorg
- jeugdhulpverlening/bureau jeugdzorg

Deze ordening biedt een handvat om duidelijk te krijgen in hoeverre in de gemeente sprake is van een dekkend aanbod en in hoeverre het bestaande aanbod nog lacunes vertoont. Het spreekt overigens vanzelf dat de aard en de intensiteit van de verschillende voorzieningen geënt dient te zijn op de lokale situatie. Een probleemanalyse aan de hand van de theorie van prof. Schuyt, die wijst op de risico's die de overgang van de ene naar de andere levensfase met zich meebrengt, is daarvoor een essentieel instrument. In hoofdstuk 4 wordt het bestaande aanbod voor de jeugd in Zeist in beeld gebracht en worden knelpunten in het aanbod inzichtelijk gemaakt.

HOOFDSTUK 3 RANDVOORWAARDEN VOOR HET ZEISTER JEUGDBELEID

3.1 EEN TOETSINGSKADER VOOR EEN EFFECTIEF JEUGDBELEID

Aan de theorie van Schuyt en het advies van de projectgroep OLPJ kunnen een aantal criteria ontleend worden, waaraan het lokaal jeugdbeleid van de gemeente Zeist moet voldoen.

3.1.1 Algemeen preventief beleid

Jeugdbeleid richt zich in algemene zin op de gehele jonge bevolkingsgroep van 0 tot 23 jaar, vanuit de optiek dat de jeugd recht heeft op een eigen plek en met als doel om de jeugd optimale ontwikkelingsmogelijkheden te bieden door middel van een samenhangend voorzieningenpakket.

Jeugdbeleid is ook preventief beleid. Jeugdigen die in een achterstandspositie dreigen te gera- ken of daar reeds in verkeren, dienen specifieke aandacht te krijgen.

Mochten problemen onverhoopt toch van kwaad tot erger worden, dan zal op een zo vroegtij- dig moment curatieve zorg verleend moeten worden.

3.1.2 Een doorlopende lijn

Jeugdbeleid zal een doorlopende lijn moeten vertonen: van peuter tot jongvolwassene. Het is belangrijk dat Zeist een dergelijke aanpak hanteert. Onderzoek wijst uit dat een gerichte aan- pak op bepaalde momenten in de ontwikkeling van jongeren wel effect heeft, maar dat dit effect wegebt als er daarna geen vervolgactiviteiten worden uitgevoerd.

In elke levensfase van jongeren zal ruimte gegeven moeten worden aan hun ontwikkelings- mogelijkheden. Er zal tevens zicht moeten zijn op de risicomomenten bij de overgangen tus- sen de levensfasen van jongeren.

Per leeftijdscategorie moet zorg gedragen worden voor een afgewogen voorzieningenpakket. Cruciaal is dat in de overgang van de ene levensfase naar de andere geen breukvlakken ont- staan, waardoor eerder opgebouwde resultaten weer verloren gaan. Afstemming tussen instel- lingen, vroegtijdige signalering en overdracht van gegevens zijn in dit verband van groot be- lang. Vanzelfsprekend spelen ook ouders en verzorgers hierbij een belangrijke rol.

Beleidsmakers en uitvoerders moeten bijzonder alert zijn op twee risicomomenten, die bepa- lend kunnen zijn voor het toekomstperspectief van jeugdigen: de start op de basisschool en de eerste jaren op het voortgezet onderwijs.

- Kinderen die met een substantiële achterstand het basisonderwijs instromen, lopen grote kans dat deze achterstand eerder groter wordt dan kleiner. Er zal derhalve een extra in- spanning geleverd moeten worden in de voor- en vroegschoolse periode (0 tot 4 jaar), omdat achterstanden dan reeds ontstaan.

- Wanneer niet adequaat geanticipeerd wordt op afglijgedrag³ van 12 tot 14-jarigen dan is de kans groot dat deze jongeren later zonder voldoende startkwalificatie het onderwijs verlaten, waardoor hun perspectieven op de arbeidsmarkt slecht zijn.

3.1.3 Betrokkenheid van de ouders

Het belang van de betrokkenheid van de ouders moet niet onderschat worden. Zij zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Dit verandert niet doordat hun kinderen een groot deel van de dag onder de hoede van anderen zijn. Voorkomen moet worden dat kinderopvang, scholen, buurtwerk e.d. verantwoordelijkheden van de ouders gaan overnemen en ouders niet meer aangesproken worden op de prestaties en het gedrag van hun kinderen.

Ouders dienen derhalve actief benaderd te worden, zowel in het kader van de beleidsontwikkeling als bij de beleidsuitvoering. Ervaringsgegevens wijzen bijvoorbeeld uit, dat ouders die onderwijsondersteunend gedrag vertonen een belangrijke bijdrage leveren aan de leerprestaties van hun kinderen. Het betekent echter ook dat ouders die onvoldoende toegerust zijn voor een adequate vervulling van hun opvoedingstaken ondersteund moeten worden.

3.1.4 Een wijkgerichte aanpak

Jongeren hebben behoefte aan sociale binding. Zij moeten zich thuis voelen in hun eigen leefomgeving, waar ouders, broers en zussen, vrienden en buren van grote betekenis zijn.

³ schoolverzuim en het plegen van lichte vergrijpen zijn signalen die niet misverstaan moeten worden.

Tot de leeftijd van 12 jaar speelt een groot deel van het leven zich af in de eigen wijk. Kinderen gaan veelal in de wijk naar school en spelen na school in de eigen vertrouwde buurt. Dat betekent dat beleid gericht op de jongere jeugd in belangrijke mate op wijkniveau vorm gegeven dient te worden.

Dit sluit overigens goed aan bij de wijkgerichte aanpak die in de lopende collegeperiode verder uitgebouwd wordt. Leefbaarheid en veiligheid, invulling geven aan het multiculturele karakter van de samenleving, verbetering van participatie, communicatie en gezamenlijk verantwoordelijkheid zijn daarbij sleutelbegrippen. Het is belangrijk de jeugd daarbij te betrekken. Er dient rekening gehouden te worden met hun wensen en behoeften. Ook zij hebben een eigen verantwoordelijkheid in het bijdragen aan de leefbaarheid van de wijk.

Bij de concrete vertaling van een wijkgerichte aanpak zal een volwaardige plek voor de jeugd moeten worden ingeruimd. Hierbij kan gedacht worden aan inspraak, bewonersparticipatie, wijkschouwen, leefbaarheidsvraagstukken en het sport- en cultuuraanbod. In dat verband kan bijvoorbeeld over zaken die jongeren aangaan apart met hen gesproken worden en plannen worden gemaakt.

Jongerenparticipatie kan de sociale samenhang van de wijk vergroten doordat zij zelf een erkende bijdrage leveren aan de fysieke en sociale inrichting ervan.

Een wijkgerichte benadering is ook geboden wanneer het om wijken gaat waar zich nadrukkelijk problemen met jongeren voordoen of in wijken waar signalen zijn dat het wat dit betreft de verkeerde kant op gaat.

3.1.5 Integraal lokaal jeugdbeleid en samenwerking in de uitvoering

Jeugdbeleid wordt gevoed door een groot aantal beleidsterreinen. Deze beleidsterreinen zijn:

- Welzijn (o.a. jeugdopbouwwerk, sociaal cultureel werk, speeltuinwerk, scouting, kerkelijk jeugdwerk)
- Onderwijs
- Sport
- Cultuur
- Gezondheidszorg
- Jeugdzorg\Jeugdhulpverlening
- Wonen en leefomgeving
- Sociale zaken en werkgelegenheid
- Openbare orde en veiligheid

Vanuit al deze beleidsterreinen moet een bijdrage geleverd worden aan het totale jeugdbeleid van de gemeente. Het multiculturele karakter van de Zeister samenleving kan hierbij mede als richtlijn dienen. In de Nota Multicultureel Beleid (1998) wordt het facetkarakter van dit beleid benadrukt. Daarnaast wordt de allochtone jeugd genoemd als doelgroep die specifieke aandacht nodig heeft. In diverse recent verschenen beleidsnota's op deelterreinen (sport, speelvoorzieningen) wordt specifiek aandacht besteed aan de jeugd. Vanuit de verschillende beleidsterreinen zal het bestaande aanbod op elkaar afgestemd moeten worden en zal zo nodig nieuw aanbod geformuleerd moeten worden. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor de uitvoerende instellingen die in de gemeente actief zijn. Deze instellingen zullen gezamenlijk het beleid in de praktijk vorm moeten gaan geven. Deze instellingen kennen ook de praktijk

en de doelgroep. Belangrijk is dat zij met hun kennis en expertise een stem krijgen in de concretisering van de beleidsvoornemens van de gemeente.

Dit proces is overigens gaande. Instellingen zijn betrokken bij het Basisplan Jeugdbeleid en in de gelegenheid gesteld op de inhoud te reageren. De in deze nota gekozen speerpunten zijn mede op grond van deze reacties tot stand gekomen.

3.2 DE GEMEENTE ALS REGISSEUR

De gemeente voert de regie over het lokale jeugdbeleid. Vanuit haar regiefunctie zal de gemeente sturing moeten geven aan de nader vormgeving en uitvoering van het beleid op basis van samenwerking tussen alle betrokken partners. De regierol heeft een *inhoudelijke* component, een *procesmatige* component en een *organisatie* component.

Vanuit de inhoud ziet de regisseur erop toe of het beleid voldoende samenhangend en consistent is. Tevens ziet de regisseur erop toe dat het beleid zodanig geformuleerd is, dat de gewenste resultaten toetsbaar zijn. Dit om te kunnen controleren of resultaten ook daadwerkelijk worden gehaald. Onderdelen van de regiefunctie zijn:

- beschikken over de benodigde knowhow en expertise;
- zorgdragen voor samenhangende beleidsontwikkeling;
- toezien op heldere implementatie van het beleid;
- bewaken of geplande resultaten worden gehaald

Vanuit het proces neemt de regisseur het initiatief tot een goede samenwerking van partijen. Uitgangspunt is dat de werkprocessen van de verschillende instellingen op elkaar afgestemd zijn. Mocht deze afstemming tekort schieten dan zal de regisseur moeten bijsturen.

Onderdelen van de regiefunctie zijn:

- kunnen bepalen van de positie van de gemeente ten opzichte van de andere actoren;
- zorgdragen voor samenhangende werkprocessen;
- structureren (en onderhouden) van de samenwerking tussen de diverse partijen. Hiertoe behoren ook draagvlak creëren en afspraken over gewenste uitkomsten en evaluatiecriteria.

Vanuit het oogpunt van de organisatie is de regisseur gericht op het voorkomen van overlap tussen competenties en werkzaamheden van (uitvoerende) instanties. Deze regierol is ook van belang waar niet alle jeugdvoorzieningen onder gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen en er sprake is van verschillende financieringsstromen. De gemeente zal de verschillende partners moeten stimuleren samen te werken, zodat zij hun taken mede richten op het bereiken van gemeenschappelijk na te streven doelen.

Voor de concrete invulling van de regierol is het nodig aansluiting te zoeken bij de specifieke lokale situatie en zelfs daarbinnen te differentiëren. Per wijk zou bijvoorbeeld kunnen worden nagegaan wie de sterkste spelers zijn, om die vervolgens een voortrekkersrol laten vervullen. Het mag duidelijk zijn dat dit geen eenvoudige aangelegenheid is. Te meer daar de gemeente zowel te maken heeft met spelers, die via rechtstreekse subsidiëring aangestuurd kunnen worden als met spelers die gefinancierd worden door de provincie of het rijk.

3.2.1 Interne afstemming en coördinatie

Om de regierol naar buiten toe naar behoren te kunnen vervullen zal expliciet aandacht gegeven moeten worden aan de interne beleidsafstemming en -coördinatie.

Zowel bestuurlijk als ambtelijk is aan twee belangrijke voorwaarden reeds voldaan:

- er wordt collegebreed verantwoordelijkheid gedragen voor het jeugdbeleid. Dit is met name van belang omdat onderdelen van het jeugdbeleid verdeeld zijn over verschillende portefeuilles.
- ambtelijk zijn de meeste betrokken beleidsvelden samengebracht in een afdeling beleid; in het afdelingsoverleg kan met een vaste regelmaat het onderwerp jeugdbeleid aan de orde gesteld worden, kunnen gezamenlijke doelstellingen worden geformaliseerd en kunnen afspraken gemaakt worden over de bijdragen, die vanuit de verschillende invalshoeken geleverd moeten worden.

Het is aanbevelenswaardig om voor de dagelijkse afstemming een coördinerend ambtenaar aan te stellen, die voor een substantieel aantal uren vrijgesteld is voor deze taak. Binnen het takenpakket van alle betrokken medewerkers zal overigens ruimte moeten zijn om een deelbijdrage te kunnen leveren aan jeugdbeleid. Daarbij wordt als richtsnoer gehanteerd dat bij elke ontwikkeling van nieuw beleid getoetst wordt of er aanleiding is om specifiek aandacht te geven aan de positie van jeugdigen.

Ten behoeve van de inbreng vanuit andere productgroepen, bijvoorbeeld beleid met betrekking tot jongerenhuisvesting, zal afstemming in het centraal managementteam moeten plaatsvinden.

De structuur binnen het ambtelijk apparaat biedt voldoende mogelijkheid om te anticiperen op integrale beleidsvorming inzake het jeugdbeleid. Van belang is dat aandacht voor jeugd als basishouding in de manier van werken geïntegreerd wordt.

3.3 DE VERHOUDING TUSSEN BELEID EN UITVOERING

Beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering zijn geen gescheiden fenomenen. Beleidsontwikkeling kan niet zonder signalen uit de praktijk en zonder ervaringsgegevens met betrekking tot de uitvoerbaarheid van beleidsvoornemens.

Uitvoerders hebben beleidskaders nodig om doelmatig en efficiënt te kunnen opereren.

Overheid en uitvoerende instellingen zijn derhalve samen verantwoordelijk; er is sprake van een onderlinge afhankelijkheid die zich moet vertalen in een samenwerkingsverband.

3.3.1 De relatieopbouw met de uitvoeringspraktijk

Van belang is dat alle partners het eens zijn over het gezamenlijk vertrekpunt en de richting die vandaar uit ingeslagen moet worden. Dat betekent dat een ieder zich moet kunnen vinden in de analyse van de bestaande situatie, dat er duidelijkheid is over de maatschappelijke positie en de rol van betrokken actoren en dat er een verbondenheid aan gezamenlijke doelstellingen wordt uitgesproken.

Als beleidsmaker en als regisseur dient de gemeente er zorg voor te dragen, dat de beleidsontwikkeling en de beleidsuitvoering doelmatig zijn. Om hierop te kunnen sturen zal de volgende cyclus jaarlijks gevolgd moeten worden.

Ten behoeve van een effectieve en efficiënte relatieopbouw zullen de volgende stappen moeten worden ondernomen.

- 1 Het potentieel aan samenwerkingspartners en de aard van de werkzaamheden die zij uitvoeren zal vanuit alle relevante beleidsterreinen in kaart moeten worden gebracht.
- 2 De samenwerkingspartners zullen onderverdeeld moeten worden naar de verschillende soorten functies die zij vervullen. De ene organisatie voert een specifiek onderdeel van het jeugdbeleid uit, terwijl andere organisaties een veel breder werkkterrein hebben en verbanden kunnen leggen met tal van maatschappelijke ontwikkelingen die verband houden met jeugdbeleid. Daarnaast zijn er ook organisaties die niet zelf uitvoeren, maar een advies- en consultatiefunctie vervullen.
- 3 Er zal een onderscheid gemaakt moeten worden tussen instellingen die primair een specialistische uitvoerende taak uitvoeren en instellingen die vanuit een breder perspectief in de gelegenheid zijn om ten aanzien van de beleidsadvisering een gewicht in de schaal te leggen.
- 4 Er zal een communicatieplan moeten worden opgesteld, waarin op hoofdlijnen wordt vastgelegd hoe de wederzijdse informatie plaats dient te vinden en hoe het onderlinge overleg vorm gegeven wordt.

3.3.2 Positie vrijwillig jeugdwerk

Het vrijwillig jeugdwerk bereikt een grote groep jeugdigen. Scoutinggroepen, het kerkelijk jeugdwerk en jeugdverenigingen bieden vele jeugdigen de mogelijkheid deel te nemen aan activiteiten en zich te ontplooiën in een veilige, sociaal gestructureerde omgeving. Er is bij het vrijwillig jeugdwerk een lange ervaring en veel expertise aanwezig in het omgaan met jeugdigen. Er bestaat weinig contact tussen deze organisaties enerzijds en de gemeente en professionele instellingen anderzijds, waardoor slechts minimale uitwisseling van informatie en knowhow plaatsvindt.

Juist omdat het vrijwillig jeugdwerk een belangrijk onderdeel vormt van de sociale infrastructuur waarin jeugdigen verkeren verdient afstemming en samenwerking met deze sector aan-

dacht. Onderzocht zal moeten worden welke rol de organisaties voor vrijwillig jeugdwerk kunnen en willen spelen in het kader van het jeugdbeleid.

3.3.3. Samenwerking en netwerkvorming in de uitvoeringspraktijk

Het is vanzelfsprekend dat de instellingen die betrokken zijn bij de uitvoering van het jeugd-beleid met elkaar samenwerken. Het ligt in het verlengde van het formuleren van gezamenlijke doelstellingen.

Samenwerking dient echter niet alleen een maatschappelijk belang, maar ook het belang van de organisaties zelf. Door samen te werken kunnen zij gebruik maken van elkaars specifieke deskundigheid. Dit betekent dat instellingen, meer dan nu het geval is, hun krachten moeten bundelen en een beroep op elkaar moeten doen.

De keuze voor versterking van de samenwerking komt ook voort uit de wetenschap dat signalering en de overdracht van gegevens de garantie bieden dat in een bepaald stadium bereikte resultaten behouden blijven of versterkt worden. Om een doorlopende lijn tot stand te brengen is het van belang de verworvenheden van instellingen in de vervolgfase op hun waarde te schatten en gebruik te maken van eerder opgedane kennis en ervaring met de doelgroep.

Geconcludeerd kan worden dat samenwerking en netwerkvorming in de uitvoeringspraktijk belangrijk zijn.

Samenwerking betekent overigens niet dat elke activiteit vooraf uitgebreid met anderen doorgesproken moet worden. We willen voorkomen dat werkprocessen "verbureaucratiseren". Minimaal zal aan een aantal basisvoorwaarden moeten worden voldaan.

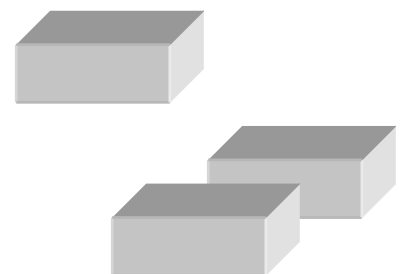
- Instellingen dienen op de hoogte te zijn van elkaars aanbod
- Instellingen moeten elkaar persoonlijk kennen en elkaar weten te vinden, wanneer nodig.

Samenwerking dient meer gestructureerde vormen aan te nemen wanneer er sprake is van een gezamenlijke activiteit of een behoefte om regelmatig gegevens uit te wisselen en om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen.

Rond een beleidsspeerpunt of thema moet de gemeente een netwerk initiëren om de uitwerking en uitvoering te realiseren.

In geval samenwerking gestructureerd wordt dan is het van belang vast te leggen:

- De partners die betrokken zijn.
- Het doel van de samenwerking
- De duur van de samenwerking
- Het beoogde eindresultaat
- De taakverdeling
- De wijze van overleg en besluitvorming
- De beschikbare financiële middelen.

3.4 JEUGDPARTICIPATIE

Het structureel betrekken van jeugd bij het ontwikkelen en in stand houden van voorzieningen is een belangrijke voorwaarde voor een kwalitatief goed aanbod.

Jeugdparticipatie dient een driedelig doel:

- 1) Vergroten van de maatschappelijke participatie van kinderen en jongeren, hetgeen betekent: jeugd laten weten dat hun inbreng gewenst en noodzakelijk is om tot een goed aanbod te komen; jeugd mede verantwoordelijk maken.
- 2) Betere afstemming van vraag en aanbod, kwaliteitsverbetering van het voorzieningenaanbod.
- 3) Tweezijdige informatieoverdracht

Jeugdparticipatie vraagt inzet van zowel de jeugd zelf als van de gemeente en bij jeugd betrokken instellingen. De nadruk dient te liggen op wederkerigheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De jeugd moet goed geïnformeerd worden over voor hen relevante zaken. Dit dient zo georganiseerd te zijn dat de informatie zoveel mogelijk jongeren ook daadwerkelijk bereikt. Zo valt te denken aan inschakelen van de scholen, aan communicatie met jongeren in de wijk via het kinder- en jongerenwerk, maar ook bijvoorbeeld aan het benutten van de mogelijkheden van internet.

De Openbare Bibliotheek voorziet reeds in een Jongeren Informatie Punt (JIP) en tracht deze functie in overleg met scholen uit te breiden. Het is van belang na te (laten) gaan hoe groot het bereik van dit JIP is, welke groepen jeugd hiermee worden bereikt en voor welke groepen eventueel aanvullende maatregelen nodig zijn.

Daarnaast zullen kinderen en jongeren de gelegenheid moeten krijgen om met de gemeente en uitvoerende instellingen van gedachten te wisselen over voor hen bestemde concrete voorzieningen en activiteiten. Waar mogelijk zal jeugd ook actief betrokken worden bij de uitvoering daarvan. Dit kan op effectieve wijze georganiseerd worden in aansluiting op het wijkgericht werken. Directe betrokkenheid van jeugd bij concrete voorzieningen, projecten en plannen in de wijk zal hun het meest aanspreken en biedt ook de beste mogelijkheden om kinderen en jongeren bij de uitvoering te betrekken. Terwijl dat nu nog te veel op ad hoc basis gebeurt, zou deze vorm van participatie een meer structurele invulling moeten krijgen.

Met het oog op uitwisseling van informatie en ideeën tussen gemeente en jeugdigen is een eerste start gemaakt met een jongerenspreekuur.

Om een beter zicht te krijgen op wat er onder de jeugd leeft is het (laten) organiseren van jongerenpanels rond bepaalde onderwerpen of thema's een geschikte methode. Maar wellicht leveren andere werkvormen een beter resultaat op.

Jeugdparticipatie vraagt een zorgvuldige aanpak. Om jongeren daadwerkelijk te bereiken is de wijze waarop zij benaderd worden van essentieel belang.

Vaak mislukt jeugdparticipatie door dat verwachtingen gewerkt worden, die niet waargemaakt worden. Wanneer de jeugd eenmaal teleurgesteld afgehaakt is, zal het vrijwel onmogelijk blijken om het proces van jeugdparticipatie weer opnieuw op te starten.

Het is daarom raadzaam om een op dit terrein gespecialiseerd bureau in de arm te nemen om een model voor de gemeente Zeist uit te laten werken. Daarin kunnen verschillende aspecten

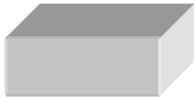
van jeugdparticipatie die de gemeente in het beleid wil opnemen worden beschreven, alsook de wijze van uitvoering en de rol en verantwoordelijkheid van de betrokken actoren.

Per leeftijdsgroep kent de jongerenparticipatie eigen vormen.

Om kinderen van 7 tot 12 te consulteren en te betrekken bij de beleidsontwikkeling zullen apart daarvoor ontwikkelde methodieken toegepast moeten worden. Kinderen in deze leeftijdscategorie zijn heel goed in staat om hun mening te verwoorden en om aan te geven welke zaken anders aangepakt moeten worden. We moeten ons echter bewust zijn dat de participatie van jonge kinderen ook zijn beperkingen kent.

Voor kinderen onder de 7 jaar zal de participatie via de ouders verlopen.

Vanaf de leeftijd van 12 jaar kan jeugdparticipatie wel complete vormen aannemen.

HOOFDSTUK 4 ANALYSE STAND VAN ZAKEN JEUGDBELEID

4.1 JEUGDIGEN ZEIST IN BEELD.

Alvorens in te gaan op de stand van zaken betreffende het aanbod voor de jeugd in Zeist willen wordt met onderstaand overzicht een beeld gegeven van de aantallen jeugdigen waar het om gaat, per wijk verdeeld over de verschillende leeftijdscategorieën

Aantal 0 t/m 23 jarigen per wijk					
Wijken	Leeftijd				
	0 t/m 4	5 t/m 12	13 t/m 18	19 t/m 23	totaal
Zeist centrum	764	1.079	930	771	3.544
Zeist-noord	993	1.499	1.115	1.390	4.997
Zeist-west	858	1.459	1.200	898	4.415
Zeist-oost	375	629	381	342	1.727
Den Dolder e.o.	362	620	571	393	1.946
totaal	3.352	5.286	4.197	3.794	16.629

Een aantal van 16.629 jeugdigen dus op een totaal aantal inwoners van ongeveer 60.000. Wat in bovenstaand overzicht opvalt is een concentratie van jeugdigen in Zeist Noord en West met Zeist Centrum als goede derde. Dit hangt samen met de verhoudingsgewijze grote vertegenwoordiging van allochtone groeperingen in deze wijken. Hieronder bevindt zich een belangrijk deel van de kinderen en jongeren die kans lopen maatschappelijk gezien uit de boot te vallen. Om die reden geven wij tevens een overzicht van de aantallen allochtone jeugdigen in Zeist per wijk en per leeftijdscategorie.

Aantal 0 t/m 23 jarige allochtonen per wijk						
wijken	Totaal	totaal	totaal	totaal	totaal	totaal
	Marokka- nen	Antillianen	Surinamers	Turken	Overige*	
Zeist centrum	143	29	30	30	554	786
Zeist-noord	520	90	108	86	760	1.564
Zeist-west	599	39	134	57	587	1.416
Zeist-oost	61	19	38	16	256	390
Den Dolder e.o.	24	30	33	10	294	391
totaal	1.347	207	343	199	2.451	4.547

* de groep overige is samengesteld uit kleinere aantallen jongeren met 51 verschillende nationaliteiten, waarvan het overgrote deel afkomstig is uit Europa en de Verenigde Staten.

Allochtone jeugd per wijk verdeeld naar leeftijdscategorie					
wijken	Leeftijd				totaal
	0 t/m 4	5 t/m 12	13 t/m 18	19 t/m 23	
Zeist centrum	154	277	201	154	786
Zeist-noord	348	446	401	369	1.564
Zeist-west	257	485	407	267	1.416
Zeist-oost	76	156	82	76	390
Den Dolder e.o.	45	105	153	88	391
totaal	880	1.469	1.244	954	4.547

Iets meer dan $\frac{1}{4}$ van het totaal aantal jeugdigen in Zeist is van buitenlandse afkomst. Voor Zeist Noord en West is dit ruim 30 %.

4.2 HUIDIG AANBOD

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gepresenteerd van het huidige aanbod in Zeist voor de jeugd van 0 tot 23 jaar en maken wij een analyse van de knelpunten en witte vlekken daarin.

Bij de analyse is gebruik gemaakt van de bevindingen van de LAVAS-groep zoals neergelegd in het Basisplan Jeugdbeleid, de Sociale kaart voor de jeugd en de Inventarisatie van de wensen van de jeugd in Zeist. Uiteraard in combinatie met informatie en signalen die rechtstreeks bij de gemeentelijke organisatie binnenkomen.

Tevens vormt de in het vorige hoofdstuk beschreven ketenbenadering van Schuyt het uitgangspunt bij de analyse van de huidige stand van het beleid. Wij stellen ons de vraag hoe het aanbod voor jeugd er voor de achtereenvolgende ontwikkelingsfasen uitziet, of voorzieningen voor opeenvolgende fasen op elkaar aansluiten en in welke mate is voorzien in het opvangen van problemen die kunnen ontstaan op de cruciale schakelmomenten.

In het navolgende bespreken wij per leeftijdscategorie het aanbod van algemene voorzieningen. Vervolgens gaan wij in op specifiek aanbod gericht op risicojeugd. Per categorie mondt dit uit in de belangrijkste knelpunten.

4.2.1 Jeugd van 0 – 4 jaar, de voorschoolse periode

Algemeen aanbod

Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg heeft een belangrijke preventieve functie.

De organisatie VITRAS, afdeling Ouder en Kindzorg is in Zeist verantwoordelijk voor de preventieve zorg ten aanzien van 0- tot 4-jarigen met als belangrijkste taak de consultatiebureaus. De gemeente is niet financieel verantwoordelijk en heeft daardoor geen directe invloed op het beleid in de ouder en kindzorg.

Kinderopvang

De Stichting Kinderopvang Zeist biedt in 2000 opvang aan \pm 400 kinderen. Deze bezetten in totaal 181 kindplaatsen (dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang). De SKZ beschikt over 4 kinderdagverblijven, 3 vestigingen voor buitenschoolse opvang en 1 gastouderbureau.

Daarnaast zijn er 9 ongesubsidieerde bedrijfs- en particuliere kinderdagverblijven met 195 kindplaatsen, waarvan in 1999 417 kinderen gebruik maakten.

Dit betekent dat ongeveer een kwart van de 0 – 4 jarigen gebruik maakt van de kinderopvang.

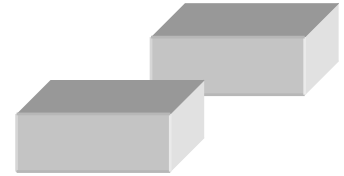

In het kader van de “Regeling uitbreiding kinderopvang en buitenschoolse opvang” krijgt de gemeente Zeist van het rijk middelen voor een aanzienlijke uitbreiding van het aantal opvangplaatsen buitenschoolse opvang en dagopvang. Deze uitbreiding (tot een maximum van 159,5) dient in de periode tot 2003 verwezenlijkt te worden. Probleem daarbij is, dat de gemeente Zeist, als gevolg van een korting op het gemeentefonds, na de peildatum de subsidie-regeling bedrijfsplaatsen heeft opgeheven en daarmee het aantal gesubsidieerde plaatsen fors heeft teruggebracht. Het ministerie van VWS dient nog aan te geven of bedrijfsplaatsen in deze ook meetellen en welke consequenties dit met zich meebrengt in het kader van de extra te realiseren opvangplaatsen.

Een nota Kinderopvang en Buitenschoolse Opvang is in voorbereiding. De inpassing van activiteiten op het terrein van sport, cultuur en dergelijke zal deel uitmaken van deze nota.

Peuterspeelzalen

Zeist beschikt over 9 gesubsidieerde peuterspeelzalen, waarvan enkele onder het peuterspeelzaal werk van Meander vallen. Tevens zijn er 4 erkende niet gesubsidieerde peuterspeelzalen. In 1999 hebben in het totaal 549 kinderen van een peuterspeelzaal-voorziening gebruik gemaakt.

Specifiek op risicogroepen gericht aanbod

GOA

Sinds de invoering van de Wet gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOA) in 1998 is de bestrijding van onderwijsachterstanden een wettelijke taak van de gemeente.

De doelstellingen die geformuleerd zijn in het Landelijk Beleidskader hebben betrekking op

1. Voorschoolse en vroegschoolse educatie
2. De mate van beheersing van de Nederlandse taal
3. Vermindering van verwijzingen naar speciale onderwijsvoorzieningen
4. Een meer evenredige deelname aan onderwijs
5. Vermindering van schooluitval

In Zeist is een start gemaakt met de uitwerking van deze doelstellingen in een GOA-plan. Vanuit het besef dat preventieve maatregelen het meest effectief zijn wanneer zij zo vroeg mogelijk in de ontwikkeling van kinderen ingezet worden, is in het eerste plan gekozen voor een nadere uitwerking van de doelstellingen 1 t/m 3. Uitgebreide informatie over de projecten die in het kader van het GOA zijn voorgesteld zijn te vinden in het GOA-plan voor de periode 2000 – 2002.

Opstap(je)

Het Project Opstap is in Zeist in 1992 van start gegaan en voorziet in een stimuleringsprogramma voor allochtone ouders en hun jonge kinderen. Het project heeft tot doel het voorkomen van achterstanden in het onderwijs en wordt uitgevoerd in de voorschoolse en vroegschoolse periode. Er wordt gewerkt met “buurtmoeders” die geprogrammeerde instructie geven door middel van rollenspel.

Voor 2 – 4 jarigen is het programma Opstapje ontwikkeld. Sinds 1996 “draaien” in Zeist jaarlijks 2 groepen Opstapje, een 1ste jaars en een 2de jaarsgroep. Over 1999 hebben 8 gezinnen aan het project deelgenomen. Er is een wachtlijst, maar het voor Opstapje beschikbare budget liet niet meer deelnemers toe.

In het kader van het Project Opstap gebeurt meer dan alleen het uitvoeren van de programma’s “spelend leren”. Vanuit het project is in de loop der jaren een nauwe samenwerking opgebouwd met het consultatiebureau en de peuterspeelzalen. Buurtmoeders fungeren in toenemende mate als trait d’union tussen de allochtone gezinnen en maatschappelijke instellingen en organisaties. Zij treden op als adviseur voor het consultatiebureau, brengen allochtone gezinnen in contact met maatschappelijke voorzieningen.

Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW)

Het AMW voorziet in hulpverlening aan inwoners die in het persoonlijk en maatschappelijk functioneren problemen ervaren. Onder de cliënten bevinden zich ook gezinnen die onder meer opvoedingsproblemen hebben. Video-hometraining kan dan als methode ingezet worden om deze gezinnen daarbij te ondersteunen.

Knelpunten

- De cijfermatige gegevens doen vermoeden dat de **kinderopvang** achterblijft bij de behoefte. Het is echter moeilijk goed zicht te krijgen op de omvang van die behoefte. De rijksfinanciering biedt in principe ruimte voor uitbreiding van het aantal **kindplaatsen**. Over de precieze invulling vindt nog overleg met het ministerie plaats.
- De **peuterspeelzalen** hebben wachtlijsten. Het huidige aanbod voorziet niet in de behoefte.
- Opvallend is dat de kinderopvang en peuterspeelzalen een tamelijk geïsoleerde positie innemen. Zij nemen geen deel aan netwerken. De peuterspeelzalen hebben nauwelijks contact met het basisonderwijs, afstemming van beleid ontbreekt. Het is ondoorzichtig wat er gebeurt met signalen van beginnende problematiek. Er is geen afstemming met initiatieven voor opvoedingsondersteuning.
- Via de **consultatiebureaus** wordt een lichte vorm van opvoedingsondersteuning geboden. Er bestaat een samenwerking met het Opstap Project. Samenhang met andere initiatieven op dit terrein ontbreekt.
- Deelname aan **Opstapje** is beperkt tot ongeveer 8 gezinnen per jaar. Om een grotere groep te bereiken is intensivering van de werving nodig. In het kader van GOA-beleid wordt uitbreiding van Opstapje bepleit. Overigens mag een gezin maximaal 2 jaar aan Opstapje deelnemen. Men komt dan niet meer in aanmerking voor een Opstapplaats. Bij gebrek aan aansluitende ondersteuningstrajecten is het risico dat de winst van deelname aan Opstapje weer “weglekt”.
- Het **Project Opstap** wordt geconfronteerd met een uitbreiding van taken. De buurtmoeders worden in toenemende mate ingeschakeld door instellingen(o.a. scholen) ter ondersteuning in de contactlegging met allochtone gezinnen. Zij springen geregeld in als er door onvoldoende aanbod van voorzieningen gaten ontstaan. Dit vraagt een extra inzet van uren waarin niet is voorzien.
- Op dit moment is nog geen programma voorhanden dat voorziet in een gecombineerd aanbod van **ontwikkelingsstimulering, taalstimulering en opvoedingsondersteuning** over de hele voorschoolse, vroegschoolse en basisschoolperiode. In het GOA plan zijn een aantal projecten opgenomen die hierin moeten gaan voorzien. Bij de uitvoering zal nauwkeurig de samenhang tussen diverse initiatieven in het oog gehouden moeten worden.

4.2.2 Jeugd van 4 tot 12 jaar, de basisschoolperiode

Algemeen aanbod

Onderwijs

Zeist telt in totaal 20 scholen voor primair onderwijs, waaronder 6 voor openbaar onderwijs, 3 voor katholiek- en 8 voor protestants-christelijk onderwijs en 3 neutrale scholen.

Sinds 1998 is het bestuur van het openbaar primair onderwijs door de gemeente in handen gesteld van een bestuurscommissie, de commissie als bedoeld ex. Art. 82 van de gemeentewet. Invloed van de gemeente op het beleid van individuele scholen is daardoor beperkt tot budgetrecht en instandhoudingsbesluit openbaar onderwijs.

Gezondheidszorg

De GGD voorziet in preventief gezondheidsonderzoek bij schoolgaande kinderen en in diverse vormen van voorlichting en advisering. De dienst is tevens verantwoordelijk voor de vaccinaties. Deze taken - ook wel het “basispakket” genoemd - vloeien voort uit de Wet Collectieve Preventie en zijn geregeld in de Gemeenschappelijke Regeling GGD ZO-Utrecht.

Sport

Een groot aantal sportverenigingen (17) biedt jeugdigen van alle leeftijden mogelijkheid om aan diverse sportactiviteiten deel te nemen. In 1999 is de Nota Sport en Samenleving vastgesteld, die in de komende jaren verder uitgewerkt zal worden. In het activiteitenplan zal specifiek aandacht gegeven worden aan het stimuleren van allochtone jeugd tot sportdeelname.

Buitenschoolse opvang

Buitenschoolse opvang voor jeugd in de basisschoolleeftijd en het begin van het voortgezet onderwijs is in verhouding tot de kinderopvang maar mondjesmaat voorhanden. Er is geen volledig beeld van de behoefte aan buitenschoolse opvang. Er kan echter van uit worden gegaan dat die ongeveer evenredig zal zijn aan de behoefte aan kinderopvang. Voor werkende ouders houdt de noodzaak voor opvang immers niet op wanneer hun kinderen naar school gaan.

Welzijn

Met het sociaal-cultureel werk en het speeltuinwerk worden met name de kinderen tot ±12 jaar bereikt. Het kinderwerk van Meander organiseert een breed aanbod van cursussen en sociaal-culturele activiteiten. Uit de Inventarisatie van de wensen van de jeugd komt een beeld naar voren van een aanbod dat niet overal aansluit op de wensen van kinderen. Voor jeugd uit deze leeftijdsgroep is vooral een leuke, uitdagende speelplek dicht bij huis van belang (zie leefbaarheid).

Overigens mogen niet de vele jeugdactiviteiten ongenoemd blijven die door kerkelijke organisaties, jeugdverenigingen en scoutinggroepen worden georganiseerd. Er is geen systematisch overzicht beschikbaar van soorten activiteiten en aantallen jeugdigen die hiervan gebruik maken. Ook ontbreekt zicht op de mate waarin allochtone kinderen en jongeren van dit aanbod gebruik maken. Het verdient aanbeveling in overleg met deze organisaties en met de zelforganisaties te onderzoeken hoe zij bij de uitvoering van het jeugdbeleid ingeschakeld kunnen worden.

Leefbaarheid/wonen

Openbare speelvoorzieningen zijn er vele, maar de kwaliteit en de spreiding over de diverse buurten en leeftijdsgroepen laat hier en daar nog te wensen over. In de in 1999 vastgestelde Nota Openbare Recreatieve Speelvoorzieningen wordt een plan gepresenteerd om in de loop van de komende jaren het aanbod speelvoorzieningen en jongerenontmoetingsplaatsen (JOPs) uit te breiden en te verbeteren. Realisatie van het "doe-plein", het winnende ontwerp in het kader van een door de PvdA voor jeugd uitgeschreven prijsvraag wordt in dit verband onderzocht.

Het streven naar een aangenaam leefklimaat in wijken en buurten krijgt sinds de tweede helft van de jaren '90 in toenemende mate zijn beslag in het wijkgericht werken. Samenwerking tussen bewoners, woningbouwcorporaties, politie en welzijnsinstellingen vormt tezamen met het vergroten van betrokkenheid van bewoners -ook de kinderen!- één van de pijlers van dit beleid.

Kunst/cultuur

"De Werkschuit" heeft een ruim aanbod van cursussen (o.a. beeldend, ballet, toneel, fotografie) waarvan de jeugd gebruik kan maken. Het aantal deelnemers onder de 13 jaar is ongeveer

300. Naast het gewone cursusaanbod worden ook activiteiten georganiseerd in het kader van de Scholierenkunstendagen, evenals jeugd“snuffel”dagen en workshops.

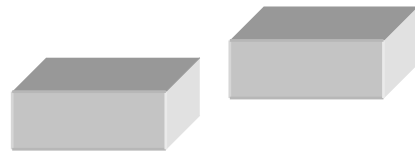
Het Steunpunt Kunstzinnige vorming stelt zich ten doel zoveel mogelijk jeugdigen in aanraking te brengen met kunst en cultuur door middel van onder andere projecten kunstzinnige vorming voor het basisonderwijs.

Voor 8 tot 12 jarigen is een project Cultuurstimulering van start gegaan. Het betreft een gecombineerd laagdrempelig aanbod van cultuuractiviteiten en sportactiviteiten.

Allochtone jongeren profiteren naar verhouding weinig van de mogelijkheden om in aanraking te komen met kunst en cultuur. In het kader van de Cultuurnota Zeist “Ruimte voor cultuur” (1999) wordt specifiek aandacht besteed aan de doelgroep jeugd. Door in het cultuurbeleid van de komende jaren hoge prioriteit te geven aan kunstzinnige vorming in het basis- en voortgezet onderwijs hoopt men ook allochtone jeugd beter te bereiken.

De muziekschool en de bibliotheek hebben een uitgebreid aanbod voor kinderen in de basisschoolleeftijd.

Specifiek op riscogroepen gericht aanbod

Onderwijs

Zeist kent 5 scholen voor speciaal basisonderwijs, onder meer gericht op kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden, moeilijk lerende kinderen en zeer moeilijk lerende kinderen. Ook is er een onderwijsvoorziening voor visueel gehandicapte kinderen en langdurig zieke kinderen.

Met het oog op de afstemming rond een goede zorgstructuur voor leerlingen in het basisonderwijs nemen instellingen voor basis- en speciaal basisonderwijs deel in het samenwerkingsverband Weer Samen Naar School.

GOA

In de vorige paragraaf is reeds melding gemaakt van het Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid. De plannen voor de komende jaren richten zich naast de voorschoolse periode vooral ook op voorkomen van achterstand in de eerste jaren van het basisonderwijs, aangezien eenmaal opgelopen achterstand in een later stadium moeilijk ingehaald kan worden.

Gezondheidszorg

Naast het basispakket van de GGD hebben gemeenten individueel de mogelijkheid om in het kader van het zogenaamde “Plus-pakket” op basis van eigen financiering afspraken te maken over aanvullend aanbod, specifiek voor de eigen gemeente. In dit kader biedt de GGD onder meer lichte vormen van opvoedingsondersteuning zoals oudercursussen.

Ontwikkelingsstimulering

Voor kinderen van 4 tot 6 jaar biedt het Opstap Project een speciaal programma dat gericht is op ontwikkelingsstimulering in de vroegschoolse periode. In dit verband wordt ook het contact bevorderd tussen ouders en basisscholen.

Per jaar nemen ongeveer 20 gezinnen deel aan Opstap. Er is een wachtlijst voor deelname aan Opstap. Binnen het budget van Meander is f 40.000,-- gereserveerd ten behoeve van een uitbreiding van Opstap vanaf 2000.

Welzijn

Voor kinderen uit achterstandsgezinnen wordt door Meander met het “2de thuis project” een vorm van opvang geboden aan kinderen (8 à 10 per week) die in een problematische thuissituatie zitten en extra aandacht en (huiswerk)begeleiding nodig hebben.

Het Kinder Lees Activiteiten Centrum biedt activiteiten die gericht zijn op taalstimulering en het voorkomen van achterstand.

Jeugdzorg

Wanneer ontwikkelings- of opvoedingsproblemen van jeugdigen in Zeist om gespecialiseerde hulpverlening vragen, kan men terecht bij Bureau Jeugdzorg (BJZ) in Utrecht, dat begin 1998 van start is gegaan. In BJZ zijn, naast de screening en zorgtoewijzing voor de geïndiceerde zorg, ook de jeugdbescherming en de jeugdreclassering ondergebracht. Het Bureau Jeugdzorg is het “voorportaal” voor de curatieve zorg en valt onder verantwoordelijkheid van de provincie. Lokale overheden zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid. Maar het zal duidelijk zijn dat deze beide in elkaar grijpen en wederzijds afhankelijk zijn. Veel jeugd-problematiek speelt zich af in het grensgebied van de preventieve en curatieve zorg. Het is daarom van het grootste belang dat de aansluiting van het lokaal preventieve jeugdbeleid bij de jeugdzorg zo georganiseerd is dat jeugdigen en gezinnen die hulp nodig hebben, die ook daadwerkelijk krijgen.

In welke mate dit in Zeist het geval is, wordt in het voorjaar van 2000 onderzocht. Op initiatief van de provincie wordt in samenwerking met de gemeente een quick scan uitgevoerd waarin het (on)vermogen van instellingen om problematiek vroegtijdig te signaleren en op een passende manier door te verwijzen, in beeld worden gebracht. Op basis daarvan brengt men advies uit over gewenste verbetering van de aansluiting.

Buurtnetwerken 12 –

Voor het vroegtijdig signaleren van problemen bij kinderen/gezinnen zijn een aantal jaren geleden in Zeist Noord en West buurtnetwerken opgezet. Deelnemers hierin zijn basisscholen, het Algemeen Maatschappelijk werk, GGD en Meander. Meander is verantwoordelijk voor de coördinatie. Doel van deze netwerken is uitwisseling van informatie en afstemming rond aanpak van problemen bij individuele kinderen. De buurtnetwerken functioneren echter niet naar tevredenheid. Evaluatie van het functioneren van deze buurtnetwerken maakt onderdeel uit van bovengenoemde quick scan die door de provincie wordt uitgevoerd met het oog verbetering van de aansluiting van het lokaal preventieve jeugdbeleid bij de jeugdzorg.

Knelpunten

- Er is onvoldoende aanbod van **buitenschoolse opvang**. Naast reguliere opvang ontbreekt ook een meer specifiek op risicokinderen gericht aanbod. De projecten binnen Meander zijn kleinschalig en maken geen onderdeel uit van een bredere structurele aanpak van het opvangprobleem.
- Ondanks het ruime aanbod **sportactiviteiten** valt te constateren dat deelname daaraan door allochtone jeugd ver achterblijft bij die van autochtone kinderen. Blijkbaar is de drempel naar sportverenigingen voor deze kinderen groot. Bij de uitwerking van de Nota Sport en Samenleving zal vergroting van deelname van allochtone jeugd een specifiek aandachtspunt vormen. Ook in het kader van de Breedtesport krijgt dit onderwerp prioriteit. Dit beleid zal zich in eerste instantie richten op uitbreiding van het laagdrempelig

sportaanbod in de wijk. Via die weg kunnen kinderen in samenwerking met sportverenigingen gemotiveerd worden tot deelname in verenigingsverband.

- De GOA-plannen zijn in ontwikkeling. Het beleid moet echter in de praktijk nog helemaal uitgewerkt worden. Op dit moment is het aanbod van initiatieven op het terrein van ontwikkelingsstimulering en opvoedingsondersteuning verre van toereikend en ontbreekt op veel punten samenhang en afstemming.
- Het vangnet voor kinderen met **ontwikkelings- en/of opvoedingsproblemen** is nog niet sluitend. De buurtnetwerken functioneren niet bevredigend. Er is geen aansluiting bij het samenwerkingsverband Samen Weer Naar School. Maar ook de afstemming met andere vindplaatsen van (beginnende) problemen zoals leerplicht of wijkteams is nog onvoldoende. Naar verwachting zal het onderzoek dat de provincie in samenwerking met de gemeente doet naar de aansluiting lokaal preventief jeugdbeleid bij de jeugdzorg een nog beter inzicht geven in de mazen in het vangnet en kan de aanpak daarop afgestemd worden.

4.2.3 Jongeren van 12 tot 18 jaar, periode van voortgezet onderwijs

Algemeen aanbod

Onderwijs

Zeist telt 5 scholen voor voortgezet onderwijs. Twee daarvan zijn brede scholengemeenschappen waarin ook voorbereidend beroepsonderwijs is ondergebracht.

Voor de meeste beroepsopleidingen moeten de jongeren buiten Zeist zijn. ROC- De Amerlanden biedt vormen van middelbaar beroepsonderwijs. De enige andere beroepsopleiding in Zeist is de Antroposofische Pedagogische Academie.

Welzijn

Het jongerenwerk speelt bij de uitvoering van het preventieve jeugdbeleid een cruciale rol. Vanaf 1994 heeft het tot dan vooral centraal georganiseerde jongerenwerk zich ontwikkeld in de richting van decentraal jongerenwerk dat in de wijken, zo dicht mogelijk bij en met de jeugd wordt georganiseerd en uitgevoerd. Daarnaast is centraal in De Peppel het aanbod voor een deel gehandhaafd, met name de poppodiumevenementen.

Het jongerenwerk heeft de afgelopen periode helaas te kampen gehad met een groot verloop van personeel en problemen bij de werving van nieuwe medewerkers. Inmiddels is deze situatie gestabiliseerd. Het aantal beschikbare uren jongerenwerk laat niet toe dat er Zeistbreed activiteiten worden georganiseerd. De uren worden vooral ingezet voor Zeist Noord en Vogelwijk en verdeeld over locatiegebonden activiteiten, jongerenopbouwwerk, straatwerk en sportjongerenwerk.

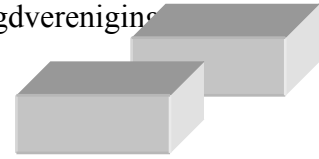
Recreatie/ Vrije tijd

Voor het sportaanbod geldt hetzelfde als wat in de vorige paragraaf met betrekking tot de jongere kinderen reeds gemeld werd.

Ook voor deze leeftijdscategorie heeft het Centrum voor de Kunsten “de Werkschuit” een breed cursusaanbod. Het Steunpunt Kunstzinnige Vorming verzorgt naast de projecten kunstzinnige vorming in het basisonderwijs ook projecten voor leerlingen in het voortgezet onderwijs.

Behalve de jongerenwerkactiviteiten zijn er enkele uitgaansgelegenheden in Zeist, cafés, disco, bioscoop en poppodium De Peppel.

Daarnaast is uiteraard ook voor deze leeftijdsgroep het aanbod van bibliotheek en muziek- school beschikbaar, evenals enkele amateur muziek-, toneel- en jeugdverenigingen.

Specifiek op risicogroepen gericht aanbod

Onderwijs

Het aanbod van scholen voor speciaal voortgezet onderwijs in Zeist richt zich evenals het speciaal basisonderwijs op leerlingen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden, zeer moeilijk opvoedbare jongeren, visueel gehandicapte en meervoudig gehandicapte jongeren en ook langdurig zieken.

Het Samenwerkingsverband VO – VSO heeft de wettelijke taak te voorzien in een zorgstructuur.

Op 4 vo-scholen in Zeist zijn schoolondersteuningsteams (SOT's) werkzaam waarin leerlingen worden besproken die problemen hebben of geven. Een SOT voorziet in een goede verbinding tussen interne en externe ondersteuning of hulpverlening. Per 2000 worden de SOT's omgezet in een Interne Commissie Leerlingenzorg die onderdeel uitmaakt van de zorgstructuur van het Samenwerkingsverband.

Een ander deel van de zorgstructuur is de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) die ten behoeve van alle scholen van het samenwerkingsverband nagaat of leerlingen uit het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo), die dreigen uit te vallen, in aanmerking komen voor andere vormen van onderwijs.

Het GOA strekt zich ook uit tot deze leeftijdsgroep. GOA-beleid voor het voortgezet onderwijs is vastgelegd in het GOA raamplan '98.

Leerplicht

Bureau Leerplicht van de gemeente heeft in de eerste plaats als taak handhaving van de leerplichtwet. Leerplichthandhaving kan gezien worden als een algemeen preventieve voorziening die schoolverzuim tegengaat. Daarnaast wordt het in toenemende mate een instrument om voortijdige schooluitval tegen te gaan. Door deelname van leerplicht aan preventienetwerken kan jongerenproblematiek waarvan veelvuldig schoolverzuim deel uitmaakt effectiever worden aangepakt. Door inzetten van dwangmiddelen en sancties kan een neergaande spiraal bij een jongere omgebogen worden.

Per regio dient door de gezamenlijke gemeenten een Regionale Meld- en Coördinatiefunctie gerealiseerd te worden met als doel tijdige signalering van dreigende schooluitval. Samenwerking tussen gemeenten, scholen en andere betrokken instellingen staat hierbij voorop. Vanaf 1996 is in het kader van de Tijdelijke RMC-regeling deze functie grotendeels vormgegeven door Trajectbureau Heuvelrug, een multi-disciplinair overleg van vo-scholen, Leerplicht, jeugdhulpverlening en -zorg, onder voorzitterschap van ROC de Amerlanders. Jaarlijks zijn ongeveer 100 (dreigende) schoolverlaters in de leeftijd van 12 tot 18 jaar, waarvan de helft uit Zeist, via advisering weer teruggeleid naar (ander) onderwijs of leerwerktrajecten. Zij werden aangemeld door scholen en leerplichtambtenaren uit de negen gemeenten van de RMC-subregio Zuidoost Utrecht (overeenkomend met de regio van het Samenwerkingsverband)

Door de komst van de PCL en het structureel worden van de RMC-functie via wetgeving, dient de registratie, opvang en verwijzing van voortijdig schoolverlaters anders vorm te krijgen.

Het Trajectbureau Heuvelrug in zijn huidige vorm zal stoppen. Nagegaan wordt of en hoe

aangesloten kan worden bij de werkzaamheden van de PCL voor die leerlingen die niet via de PCL verwezen kunnen worden. Ook wordt onderzocht welke samenwerking gewenst is tussen leerplichtambtenaren en andere instellingen voor de uitvallende leerlingen die andere scholen dan die van het Samenwerkingsverband bezoeken.

Daarnaast moet aansluitend vorm worden gegeven aan de RMC-functie voor voortijdig schoolverlaters van 17 tot 23 jaar.

Criminaliteitspreventie

Door de toenemende klachten over overlast van rondhangende jeugd en criminaliteit zijn in het afgelopen decennium verschillende initiatieven van de grond gekomen om de dreigende marginalisering van de jeugd terug te dringen. De Marokkaanse jongeren waren het meest in beeld. Zo startte bijvoorbeeld de Politie Binnensticht begin jaren '90 het Nemabinproject, waarvan een "lik-op-stuk" beleid, versterking van contacten met de Marokkaanse gemeenschap en een arbeidstoeleidingsproject deel uitmaakten. In dat kader subsidieerde de gemeente een voorloper van het Project Argus dat vooral een inloopfunctie had voor Marokkaanse jongeren. Het jongerenwerk ging zich naast het centrale jongerenwerk meer richten op wijkactiviteiten. Voor overlastsituaties werden veelal ad hoc oplossingen gezocht door onder meer tijdelijke extra inzet van politie. Van een integrale aanpak was nauwelijks sprake.

De start van het Project Jeugd en Veiligheid Zeist in 1997, mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van het ministerie van Binnenlandse Zaken, heeft een stevige impuls gegeven aan een meer integrale benadering van de problematiek. De samenwerking tussen politie, justitie en lokale partners is aanzienlijk verbeterd. Er is een Netwerk 12+ in het leven geroepen. Binnen het Project Argus Plus wordt op vrijwillige basis individuele begeleiding gegeven aan jongeren met politiecontacten. Voor jongeren die ernstig naar de criminaliteit dreigen af te glijden is er een mogelijkheid tot een gedwongen individuele begeleiding in het kader van een justitiële maatregel, uitgevoerd door de jeugdhulpverleningsinstelling Timon. In 1999 bezochten 122 verschillende jongeren het spreekuur van Argus Plus, van wie velen meerdere malen. Er zijn in datzelfde jaar 46 individuele begeleidingstrajecten uitgevoerd. Jongeren weten steeds beter de weg naar dit project te vinden en de instroom neemt dan ook toe. In 1999 hebben 8 jongeren een stringent traject bij Stichting Timon doorlopen. Op dit moment wordt, aansluitend bij wensen van justitie in die richting, de mogelijkheid onderzocht de in Zeist ontwikkelde aanpak te verbreden naar het gehele district. Doel is te komen tot een uniforme, vroegtijdige en consequente aanpak van jeugdcriminaliteit.

Ook de voortgaande ontwikkeling van het wijkgericht werken draagt bij tot een integrale benadering van criminaliteitspreventie. Wijkagenten, jongerenwerkers en buurtbewoners zijn erop gericht problemen vroegtijdig te signaleren.

De rol van het jongerenwerk is voor de criminaliteitspreventie van wezenlijk belang. Maar het huidige wijkgerichte jongerenwerk is ontoereikend om de jeugd voldoende alternatieve mogelijkheden aan te bieden voor een positieve invulling van de vrije tijd.

De Politie Binnensticht neemt een centrale positie bij het tot stand brengen van een goede verbinding tussen lokaal preventieve netwerken en justitiële trajecten. In Zeist is het regionale Bureau HALT gevestigd dat zorgt voor de uitvoering van alternatieve afdoening van lichte vergrijpen.

Jeugdzorg/Verslavingszorg

Ook voor de jongeren in deze leeftijdscategorie is verwijzing naar Bureau Jeugdzorg mogelijk in geval van zwaardere specifieke problematiek.

In Zeist is ervoor gekozen de rijksmiddelen voor verslavingszorg in te zetten voor verslaafde jongeren. Omdat verslaving meestal deel uitmaakt van een bredere problematiek is de hulpverlening in handen gegeven van Stichting Timon als jeugdhulpverleningsinstelling. Met gecombineerde rijks- en gemeentelijke middelen biedt Timon ambulante hulp aan jongeren met verslavingsproblemen.

Daarnaast verzorgt de GGD voorlichting over de gevaren van alcohol-, drugs- en gokverslaving.

Netwerk 12+

Onder criminaliteitspreventie is het Netwerk 12 + al even ter sprake gekomen. Het Netwerk 12+ heeft echter meer functies dan alleen het tijdig signaleren van opkomend crimineel gedrag. Het netwerk is gericht op vroegtijdig signaleren van problemen bij jongeren in de meest brede zin. Deelnemers zijn Meander, Argus, AMW, politie, leerplicht en GGD. De concrete problematiek van jongeren wordt aan de orde gesteld en er vindt afstemming rond de aanpak plaats. Doel van het netwerk is samenwerking en afstemming aangaande de aanpak van problemen. Oplossingen worden in eerste instantie gezocht binnen het circuit van preventieve mogelijkheden. Indien nodig wordt doorverwezen naar Bureau Jeugdzorg.

Knelpunten

- In het algemeen kan geconstateerd worden dat gebrek aan **samenhang en afstemming** een adequate aanpak van jongerenproblematiek nog op veel punten in de weg staat. Er zijn zeker al toe te juichen initiatieven in die richting, maar netwerken sluiten niet op elkaar aan. Het netwerk 12+ en het Samenwerkingsverband VO-VSO bijvoorbeeld opereren geheel onafhankelijk van elkaar.
- Vanuit alle instellingen en organisaties die zich met jongeren(problematiek) bezighouden is de roep om versterking van het **jongerenwerk** en uitbreiding van jongerenactiviteiten groot. Het meest nijpende probleem bij de aanpak van de onder het hoofdje “criminaliteitspreventie” al eerder genoemde “rondhang-” en “overlast”problematiek is het gebrek aan alternatieven. Geschikte plekken en activiteiten waarheen jongeren verwezen kunnen worden, zijn maar mondjesmaat voorhanden. Voor de wijkagenten is het “pappen en nathouden”.

Ook de jongeren zelf vragen om meer mogelijkheden: sportactiviteiten, een eigen ontmoetingsplek en ruimere openingstijden van het jongerenwerk.

Het jongerenwerk zal meer outreachend moeten worden. Alleen activiteiten op locatie organiseren is niet voldoende. Nodig is dat jongerenwerkers actief contact zoeken met (groepen) jongeren, het oor te luisteren leggen, jongeren stimuleren tot initiatieven en hen mede verantwoordelijk maken voor te organiseren activiteiten.

Op dit moment is bij Meander voor het decentrale jongerenwerk een project budget beschikbaar waarmee een maximale inzet van 2,4 fte gerealiseerd kan worden.

Zeist telt 5 wijken, maar zelfs wanneer jongerenwerkers voornamelijk in Zeist Noord en Zeist West worden ingezet wekt het nauwelijks verwondering dat dit onvoldoende in de behoefte voorziet. Voor het “draaien” van jongerenactiviteiten is de inzet van 2 personen tegelijk vereist. Deelname aan netwerken en overleggen draagt bij tot de kwaliteit van het werk, maar gaat ten koste van de uren die effectief voor de uitvoering van het jongerenwerk ingezet kunnen worden.

- Ook voor deze leeftijdsgroep geldt dat allochtone jongeren verhoudingsgewijs weinig gebruik maken van het aanbod van sportverenigingen. Deelname aan **sportactiviteiten**

kan een belangrijke functie vervullen in het integratieproces. Overigens geven allochtone jongeren zelf aan dat zij behoefte hebben aan meer sportactiviteiten, liefst in de wijk. De drempel naar een sportvereniging blijkt voor velen te hoog te zijn. Zowel in het kader van de Nota Sport en Samenleving (1999) als van de Breedtesport worden plannen uitgewerkt die er op gericht zijn de deelname van allochtone jeugd aan sportactiviteiten te vergroten.

- **Buitenschoolse opvang** voor jongeren in de eerste jaren van het voortgezet onderwijs is niet voorhanden.
- Door de beëindiging van de rijksbijdrage voor het Project **Jeugd en Veiligheid** wordt het voortbestaan van het Project Argus bedreigd. Dit preventief gerichte project is zeer succesvol en trekt veel allochtone jongeren aan die behoefte hebben aan enige vorm van begeleiding of ondersteuning. De stringente trajecten die in het kader van een justitiële maatregel worden uitgevoerd door Stichting Timon zullen mogelijk in de toekomst door de Jeugdreclassering worden overgenomen.
- **Schoolverzuim** is nooit een geïsoleerd verschijnsel. Een jongere die van school wegblijft heeft over het algemeen te kampen met meerdere problemen. Een combinatie van schoolachterstand, weinig betrokkenheid en controle in het gezin, gebrek aan vertrouwen in de toekomst leiden vaak tot demotivatie. Schoolverzuim kan daarvan dan een van de uitingen zijn naast bijvoorbeeld rondhangen, overlast veroorzaken, soms ook crimineel gedrag en drugsgebruik. Dit vereist een aanpak op meerdere fronten. Er wordt op dit moment door betrokken instellingen en Bureau Leerplicht reeds gezocht naar afstemming. Er is echter nog geen sluitend vangnet. Bureau Leerplicht kampt met capaciteitsproblemen. Er is een centraal gecoördineerde aanpak nodig van het schoolverzuim en de daarmee samenhangende problematiek. Met de aanstelling van een RMC-coördinator kan deze ontwikkeling bevorderd worden.

4.2.4 Jongeren van 18 tot 23 jaar, op weg naar werk

Algemeen aanbod

Onderwijs

Het Regionaal Opleidingen Centrum (ROC)-De Amerlanden verzorgt educatieve trajecten en NT2-lessen waarvan ook jongeren v.a. 18 jaar gebruik maken. Tevens zit in het aanbod van de ROC-De Amerlanden middelbaar beroepsonderwijs en VAVO (Voortgezet Algemeen Vormend Onderwijs voor volwassenen) waaraan ook jongeren tussen de 18 en 23 jaar deelnemen.

Werk

Het merendeel van de jongeren ziet kans om via een afgeronde schoolopleiding en een aanvullende beroepsopleiding een baan te krijgen, al dan niet met gebruikmaking van het Arbeidsbureau. Ter ondersteuning van die jongeren voor wie deelname op de arbeidsmarkt een probleem vormt is een aantal specifieke voorzieningen beschikbaar die in het navolgende aan de orde komen.

Specifiek aanbod

Arbeidstoeleiding

Er zijn diverse voorzieningen die zich richten op arbeidstoeleiding van jongeren die moeite hebben een plaats op de arbeidsmarkt te vinden.

Bureau Maatwerk is een gemeentelijk onderdeel dat zich bezighoudt met arbeidstoeleiding van langdurig werklozen. Jongeren die een uitkering aanvragen worden in samenwerking met het Arbeidsbureau aan werk of in een arbeidstoeleidingstraject geholpen. Lukt dit niet, dan vindt in principe doorverwijzing plaats naar de Stichting Regionale Werkgelegenheidsinitiatieven (RWI), die de Wet Inschakeling Werkzoekenden uitvoert. Via het RWI kan een jongere bemiddeld worden naar een gesubsidieerde baan.

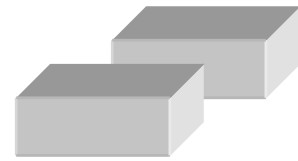
Bij onderzoek is gebleken dat ondanks deze voorzieningen bij aanvang 2000 ongeveer 40 jongeren tussen de 18 en 23 jaar in de bijstand zaten, van wie het merendeel al meer dan 18 maanden. Van die groep is ongeveer de helft allochtoon. Met het project "Jongeren in de bijstand" (onderdeel van het Beleidsplan Werk & Inkomen 2000) gaat per september 2000 een extra inspanning gepleegd worden om deze jongeren alsnog in een opleidingstraject te krijgen en/of toe te leiden tot de arbeidsmarkt.

Voor moeilijk bemiddelbare werkzoekenden kan de Stichting Werkartaal worden ingeschakeld. Deze instelling verzorgt technische cursussen om de arbeidskansen van langdurig werklozen te vergroten.

Knelpunten

- Het is vaak moeilijk zicht te krijgen op de situatie en kansen van jongeren die in de bijstand zitten. Er zijn plannen voor een project “jongeren uit de bijstand” waarmee deze jongeren een passend begeleidingstraject aangeboden wordt. Om dit project een kans van slagen te geven is inzicht nodig in de individuele problematiek van betrokkenen. Bij de aanpak zal afstemming gezocht moeten worden met andere instanties die met deze jongeren te maken hebben. Het gaat om bundelen van krachten en know how.
- Projecten gericht op toeleiding naar de arbeidsmarkt hebben tot op heden te weinig relatie met projecten als het jongerenwerk, Argus Plus, het Project Jeugd en Veiligheid. Daardoor is het heel goed mogelijk dat meerdere instanties zich met een jongere bezighouden zonder het van elkaar te weten of dat jongeren net aan de aandacht ontglippen van de instellingen die iets voor hen kunnen betekenen. Coördinatie, samenwerking en afstemming zijn ook hier weer de sleutelwoorden.

4.3 SPEERPUNTEN

In het voorafgaande hebben is een beeld gegeven van het aanbod voor jeugd in Zeist en is daarin een reeks knelpunten geconstateerd. Een aantal thema's springt daarbij in het oog als bij uitstek terreinen waarop concrete maatregelen nodig zijn ter verbetering van het aanbod. Deze vormen de speerpunten voor het beleid van de komende jaren en worden in het volgende hoofdstuk vertaald in concrete actiepunten.

Het vorige hoofdstuk overziende komen kan geconcludeerd worden dat het algemene aanbod voor jeugd in Zeist breed is en veel mogelijkheden biedt ter ondersteuning van een optimale ontplooiing van de jeugd in Zeist. De kwaliteit van het aanbod kan echter zeker nog verbeteren door een integrale benadering bij het ontwikkelen van beleid en samenwerking in de uitvoering. Door de betrokkenheid van jeugd en waar mogelijk ook hun ouders te vergroten kan de aansluiting van het aanbod op hun wensen en behoeften beter gerealiseerd worden.

Voor alle leeftijdscategorieën geldt dat er nog onvoldoende **samenhang en afstemming** is op het punt van maatregelen en projecten gericht op preventie of aanpak van problemen in de ontwikkeling. Het ligt op de weg van de gemeente om vanuit haar regierol hierin een verbetering te bewerkstelligen.

De speerpunten van het beleid richten zich voorts op de volgende thema's.

▪ **Ontwikkelingsstimulering in relatie met opvoedingsondersteuning**

Er is een samenhangend aanbod nodig van projecten opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering. Daarmee kan aan jonge kinderen en hun ouders tijdens de voorschoolse en aansluitend de vroegschoolse periode de ondersteuning geboden worden die nodig is om achterstanden te voorkomen.

▪ **Vergroten ouderbetrokkenheid**

In par. 3.1.3 is reeds gewezen op het belang van betrokkenheid van ouders bij (tot standkoming van) voorzieningen waarvan hun kinderen gebruik maken. Ouderparticipatie wordt in het onderwijs al vele jaren toegepast en blijkt de ontwikkeling van het kind ten goede te komen. De leefwerelden van school en thuis worden dichter bij elkaar gebracht. Dit komt de communicatie tussen ouder en kind en het wederzijds begrip tussen ouders en school ten goede.

Om echter juist dié ouders te mobiliseren die van zichzelf uit weinig betrokkenheid tonen zullen extra inspanningen geleverd moeten worden. Ook hoeft ouderparticipatie zich niet te beperken tot het onderwijs. Het kan zich uitstrekken tot betrokkenheid bij het functioneren of tot stand komen van in principe alle voorzieningen waarvan kinderen en gezinnen gebruik maken.

De gemeente wil vanuit haar regierol een bijdrage leveren aan het vergroten van die betrokkenheid. Het zijn vooral de bij jeugd betrokken instellingen die daaraan vorm zullen moeten geven. Hierbij zal de aandacht vooral moeten uitgaan naar de relatie met opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering.

▪ **Buitenschoolse opvang**

Hoewel een goede inventarisatie van de behoefte ontbreekt, kan ervan uitgegaan worden dat in de huidige maatschappelijke situatie met een hoge deelname van ouders op de arbeidsmarkt in een gemeente met de omvang van Zeist een aanbod buitenschoolse opvang beschikbaar moet zijn. Ook is buitenschoolse opvang nodig die meer specifiek gericht is op risicokinderen van 4 tot ±14 jaar, met extra aandacht voor pedagogische en huiswerkbegeleiding.

▪ **Criminaliteitspreventie**

Jongeren die maatschappelijk uit de boot dreigen te vallen blijven onze aandacht vragen. De aanpak vereist een integrale benadering, waarbij verschijnselen als hardnekkig schoolverzuim, rondhangen, criminaliteit, drugsgebruik en andere uitingen van dreigende marginalisering in samenhang moeten worden betrokken. Met dit als uitgangspunt zullen bestaande initiatieven worden voortgezet en verbeterd.

▪ **Uitbreiding aanbod jongerenwerk**

Het wijkgericht jongerenwerk beperkt zich op dit moment tot Zeist Noord en, wat betreft Zeist West, voornamelijk Vogelwijk. Er is versterking nodig van het jongerenwerk in Noord en West en een uitbreiding naar Zeist Centrum en Kerckebosch. Het accent van het werk dient meer dan voorheen te liggen op het contact leggen met jongeren op straat en jongeren actief betrekken bij het opzetten van activiteiten. Versterking van het jongerenwerk kan een belangrijke preventieve werking hebben en dient georganiseerd te worden in relatie met projecten op het gebied van bijvoorbeeld criminaliteitspreventie en terugdringen schoolverzuim.

▪ **Aansluiting lokaal preventief jeugdbeleid bij jeugdzorg**

Het ligt in de bedoeling om op basis van de uitkomsten van de Quick Scan van de provincie en het daaraan gekoppelde advies, gericht actie te ondernemen om de aansluiting bij de jeugdzorg te verbeteren.

▪ **Sluitende aanpak voorkomen maatschappelijke uitval 18 tot 23 jarigen**

Er is in de categorie 18 tot 23 jarigen een groep jongeren die door het ontbreken van een startkwalificatie weinig kansen heeft op de arbeidsmarkt. Vaak gaat het bij deze jongeren om een combinatie van problemen op meerdere terreinen. Om de kansen van deze jongeren te vergroten zal een aanpak ontwikkeld moeten worden waarbij instanties die zich met opleiding en arbeidstoeleiding bezighouden samenwerking en afstemming zoeken met politie, justitie en hulpverleningsinstellingen.

Het is wenselijk dat er een Netwerk 18+ wordt opgezet waarin, in aansluiting op het Netwerk 12+, genoemde samenwerking structureel gestalte krijgt. Door de Projectgroep Jeugd en Veiligheid wordt in samenwerking met de bij Werk en Inkomen betrokken afdelingen van de gemeente een plan van aanpak uitgewerkt voor een netwerk waarin de aanpak van *individuele*

jongeren afgestemd kan worden. Het vergroten van de kansen van deze jongeren tot deelname aan de arbeidsmarkt staat hierbij centraal.

Begin 2001 zal een voorstel hierover aan het college van B & W worden voorgelegd.

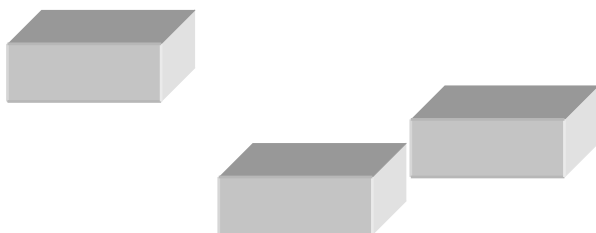
Naast bovengenoemde speerpunten zal de aandacht tevens gericht zijn op het optimaliseren van een aantal zaken in de randvoorwaardelijke sfeer zoals besproken in hoofdstuk 3. Deze hebben betrekking op de **structurele vormgeving van jeugdparticipatie**, de **interne afstemming en coördinatie** en **netwerkvorming**.

4.4 SCHEMA STAND VAN ZAKEN JEUGDBELEID

Leeftijd		Gezondheidszorg/	Kinderopvang	Onderwijs	Sport/vrijetijd	Leefbaarheid	Kunst/cultuur	Jeugdhulp-verlening	Criminaliteits-preventie	Netwerken
0-4	Algemeen	Consultatiebureau	Dagopvang Gastouder-Opvang	Peuterspeelzalen		Openbare speelplaatsen	Bibliotheek			
0-4	Specifiek			GOA-plan Opstapje				Bureau jeugdzorg Algemeen Maatschappelijk Werk		
4-12	Algemeen	GGD preventie en voorlichting	Buitenschoolse opvang (beperkt)	Basisonderwijs	Sportverenigingen Speeltuinwerk Meander kinderkwerk Jeugdverenigingen, kerkelijk, scouting e.d.	Openbare speelplaatsen Wijkgericht werken	Werkschuit SKZ Muziekschool Bibliotheek			
4-12	Specifiek		Meander 2 ^e Thuisproject Kinder Lees Activiteiten Centrum	Speciaal onderwijs Opstap voor 4-6 jarigen GOA Leerplichthandhaving				Bureau jeugdzorg		Buurtnetwerken Noord en West Weer Samen Naar School

Leeftijd		Gezondheidszorg/	Kinderopvang	Onderwijs	Sport/vrijtijd	leefbaarheid	Kunst/cultuur	Jeugdhulpverlening	Criminaliteitspreventie	Netwerken
12-18	Algemeen	GGD preventie en Voorlichting		Voortgezet onderwijs ROC - De Amerlanden Beroepsonderwijs (1 school)	Sportclubs Meander jongerenwerk Verenigingen (muziek-, toneel-e.d.) Horeca, bioscoop	JOPs	Muziekschool Bibliotheek Poppodium de Peppel Werkschuit			
12-18	Specifiek			Leerplichthandhaving RMC Trajectbureau GOA				Bureau Jeugdzorg Stichting Timon// verslavingszorg Schoolondersteunings-teams	Project Jeugd en Veiligheid Zeist - Argus Plus - Timon ITB Bureau Halt	Samenwerkingsverband VO-VSO Netwerk 12+
18-23	Algemeen			ROC – De Amerlanden Beroepsonderwijs (1 school)						Netwerk 18+
18-23	Specifiek			RWI Bureau Maatwerk Werkartaal				Stichting timon/ versavingszorg		

5.1 INLEIDING

Aan de hand van het toetsingskader dat in hoofdstuk 2 is weergegeven, zal de concrete beleidsinvulling gestroomlijnd moeten worden. Door in te zetten op integraal beleid en op samenhang en samenwerking in de uitvoering, alsmede op vergroten van de jeugdparticipatie en versterking van het wijkgerichte werken, kan een kwaliteitsverbetering van het algemene aanbod in de volle breedte worden bereikt.

Integraal beleid heeft een bestuurlijke en een ambtelijke component. Het is belangrijk dat zowel binnen het college als binnen het ambtelijk apparaat oog is voor samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen.

Het bestuur

De categorie jeugd manifesteert zich op een groot aantal gebieden waarover het gemeentebestuur besluiten neemt. Deze gebieden maken onderdeel uit van verschillende portefeuilles. Vanzelfsprekend is elke portefeuillehouder eerst verantwoordelijk voor zijn eigen portefeuille, maar is afstemming onderling een voorwaarde.

Actie:

- Met het oog op de resultaten van het beleid is het van belang dat onderwerpen in het kader van het jeugdbeleid collegebreed worden afgewogen.
- Aan de hand van een jaarlijks te actualiseren “actieplan jeugdigen Zeist” kan bestuurlijk de vinger aan de pols worden gehouden. Dit actieplan kan eveneens ter bespreking aan de raadscommissie worden aangeboden.

De ambtelijke organisatie

Omdat jeugd onderdeel uitmaakt van diverse ambtelijke beleidsterreinen is het zaak dat gestructureerd overleg plaatsvindt.

Actie:

- Een halfjaarlijks overleg met alle betrokken ambtenaren. Aan de hand van het jaarlijks te actualiseren “actieplan jeugdigen Zeist” kan afstemming en voortgangsbewaking plaatsvinden van beleidsplannen die gevolgen hebben voor jeugdigen.

Uitvoerende instellingen

Naast integrale beleidsvorming is samenhang en samenwerking in de uitvoering voorwaarde voor een goed jeugdbeleid. Er is een breed spectrum aan instellingen die activiteiten voor jeugd en jongeren organiseren. Te denken valt aan sportverenigingen, speeltuinverenigingen, bibliotheek, scholen, jongerenwerk, scouting en jeugdwerk van kerkelijke organisaties. Sommige daarvan hebben nog weinig ervaring in het samenwerken.

Actie:

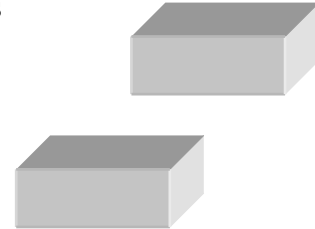
- Vergroten van betrokkenheid van instellingen bij jeugdbeleid en stimuleren van het inschakelen bij de uitvoering. Dit bewerkstelligen door middel van een jaarlijks overleg met de instellingen en zelforganisaties die voor jeugdigen werkzaam zijn aan de hand van het jaarlijks te actualiseren “actieplan jeugdigen Zeist”.

Om het jeugdbeleid maatschappelijk te verankeren en om te anticiperen op een aantal cruciale risicosituaties zal in de komende periode een aantal impulsen worden gegeven, zoals die onder de speerpunten in paragraaf 4.2 zijn aangegeven.

Voor elk speerpunt zal samen met betrokken partners een plan van aanpak moeten worden opgesteld.

In dit hoofdstuk worden de speerpunten uitgewerkt in concrete actiepunten:

- voorkomen van achterstand bij de instroom in het basisonderwijs
- servicepunt opvoedingsondersteuning
- vergroten ouderbetrokkenheid
- uitbreiding buitenschoolse opvang
- versterking van het jongerenwerk
- wijkgerichte sportactiviteiten
- criminaliteitspreventie
- sluitende aanpak voorkomen uitval 18 tot 23 jarigen
- verbetering aansluiting lokaal jeugdbeleid - jeugdzorg
- ondersteuning jeugdparticipatie.

Daarnaast zal in de sfeer van de randvoorwaarden worden aangegeven welke praktische investeringen gevraagd worden.

Uitgegaan wordt van een tijdsspanne van 2 jaar. Na deze periode zal een evaluatie uitgevoerd moeten worden om de bereikte resultaten te kunnen wegen en indien nodig om een nieuwe beleidsintensivering te kunnen bepalen.

5.1.1 Financiële inkadering van het actieplan

In het actieplan is bij elke actie een kostenraming opgenomen die gezien moet worden als de gewenste financiële horizon. In de dekking kan voor de jaren 2001 en 2002 bijna geheel worden voorzien door een gecombineerde inzet van gemeentelijke, provinciale en rijksgelden.

In de meerjarenbegroting 2001 is een totaalbedrag van f 260.000 opgenomen voor jeugdbeleid. Als prioriteit is gekozen de middelen als volgt in te zetten: f 50.000 voor opvoedingsondersteunende maatregelen en f 40.000,- voor het opzetten van jeugdparticipatie, f 85.000 voor de uitbreiding van het jongerenwerk en nog eens f 85.000 voor een nog nader te bepalen prioriteit binnen het jeugdbeleid. Voorts is in het kader van de Nota Sport en Samenleving voor wijkgerichte sportactiviteiten structureel f 27.500 op jaarbasis beschikbaar gesteld. Ook zijn door het rijk aanvragen in het kader van de Breedtesport gehonoreerd.

Aanvullend kan dekking gevonden worden in door de provincie in het kader van het Grote Steden Beleid beschikbaar gestelde middelen, die aangevraagd zijn voor onder meer projecten die passen in het kader van het jeugdbeleid, nl. voor een tijdelijk buurtcentrum in Vogelwijk waar ook jongeren een plek moeten krijgen, voor wijkgerichte sportactiviteiten, voor een project "aanpak risicojongeren en een project "Een zetje voor (jong)volwassenen". In november 2000 heeft het Rijk voor een periode van 2 jaar een bijdrage beschikbaar gesteld ter intensivering van de aanpak en uitvoering van bestaand jeugd- en veiligheidsbeleid. Deze gelden zullen onder meer besteed worden aan verdere uitbreiding van het jongerenwerk, het buurtsportwerk, het criminaliteitspreventieproject Argus Plus en versterking van de netwerken waarin afstemming rond jeugdproblematiek plaatsvindt.

5.2 ONTWIKKELINGSSTIMULERING IN RELATIE MET OPVOEDINGSONDERSTEUNING

In het navolgende worden eerst de actiepunten behandeld die direct uit het Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleidsplan (GOA) voortvloeien. Vervolgens komen de plannen aan de orde met betrekking tot een opvoedingssteunpunt. Tot slot is de financiële vertaling van beide ondergebracht in een schematisch overzicht van de projecten.

5.2.1 Voorkomen van achterstand bij instromen in het basisonderwijs

Probleemstelling

- 1) Onderzoek heeft uitgewezen dat kinderen een op zeer jonge leeftijd opgelopen achterstand op de basisschool niet meer bijspijkeren, maar veeleer het risico lopen om steeds verder bij hun medeleerlingen achterop te raken. Oorzaken zijn onder meer een onvoldoende taalbeheersing en een onbekendheid met het lezen van boeken en het vertellen daarover. Evenzeer zijn wetenschappers ervan overtuigd dat het minstens zo belangrijk is, dat ouders hun kinderen 'schoolgeschikt' maken, dat ze hun kinderen voorbereiden op wat volgt. Spelontwikkeling kan hierin een belangrijke bijdrage leveren.
- 2) Evaluatieonderzoek met betrekking tot de effecten van Opstap en Opstapje wijst uit dat deze programma's positieve effecten opleveren, maar dat deze effecten weer vervagen, wanneer er geen vervolg tijdens de basisschoolperiode aan wordt gegeven.

Knelpunten

- Voor Opstapje zijn wachtlijsten
- Opstap bereikt een te beperkt deel van de doelgroep
- De aansluiting tussen peuterspeelzalen en het basisonderwijs ontbreekt vrijwel geheel.
- Peuterleidsters zijn onvoldoende toegerust om die aansluiting mede tot stand te brengen.
- In het kader van het GOAplan-primair onderwijs is geconstateerd dat er een grote behoefte is aan een lesmethodiek, die bewezen heeft vruchten af te kunnen werpen
- Ouders zijn vaak te weinig toegerust om hun kinderen 'schoolgeschikt' te maken en hun betrokkenheid bij het onderwijs is vaak gering.

Actie

In het kader van het lokaal preventief jeugdbeleid en het GOA-beleid wordt het volgende beoogd: uitbreiding en versterking van het aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (vve); uitbreiding van Opstapje (2-4 jaar) en Opstap (4 - 6 jaar); introductie van nieuwe lesmethodes; deskundigheidsbevordering van peuterleidsters; het bevorderen van spelontwikkeling/ouderparticipatie.

Verwachte effecten

- Een effectieve aanpak van onderwijsachterstanden (per project zullen meetbare doelen en streefcijfers vastgesteld worden)
- Een gestructureerde samenwerking tussen peuterspeelzalen en basisscholen
- Er wordt een bijdrage geleverd aan een sluitende aanpak van peuter tot jongvolwassene.

Planning

In het eerste jaar zal aansluiting van de voorschoolse periode op het basisonderwijs gerealiseerd worden door de implementatie van nieuwe lesmethodes, deskundigheidsbevordering van personeel en door het vastleggen van samenwerkingsafspraken.

In het tweede jaar zullen aan de hand van een concrete outputdoelstelling de wachtlijsten teruggebracht worden en zal een grotere groep ouders en kinderen bereikt worden.

Kostenraming

Een deel van de financiering vindt plaats in het kader van het GOA-beleid. Vanuit het lokaal jeugdbeleid zou het wenselijk zijn f 150.000,-- extra te investeren.

5.2.2 Servicepunt opvoedingsondersteuning

Probleemstelling

Moeilijkheden van jongeren hebben doorgaans een lange voorgeschiedenis die al begint bij de vroege jeugd. De rol van de opvoeding van jonge kinderen bij de preventie van maatschappelijke uitval wordt derhalve door (ervarings)deskundigen steeds nadrukkelijker onderkend. Duidelijk is dat een aantal ouders ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding van hun kinderen binnen de Nederlandse maatschappelijke verhoudingen.⁴

Ervaring en onderzoek wijzen uit dat het effect van opvoedingsondersteuning het grootst is wanneer dit zich niet beperkt tot korte eenmalige acties maar er een vangnet wordt gecreëerd dat voorziet in beschikbaarheid van ondersteuning gedurende de hele ontwikkelingsperiode van een kind. Om een voorbeeld te noemen: wanneer een gezin met een kind in de peuterleeftijd van twee jaar aan het Project Opstapje deelneemt is het van groot belang dat in de fase daarna de school de ondersteuning "overneemt", contact met de ouders/verzorgers onderhoudt, signaleert wanneer het kind zich niet goed ontwikkelt, de ouders/verzorgers verwijst of via een netwerk eventueel hulp inschakelt.

Knelpunten

- Uit tal van praktijkgegevens blijkt een gebrek aan aansluiting tussen de voorschoolse periode en het primair onderwijs. Contacten tussen de peuterspeelzalen en de basisscholen zijn beperkt.
- Het aanbod is versnipperd. Het blijkt zelfs dat instellingen vaak niet weten welke activiteiten anderen uitvoeren en welke deskundigheid deze in huis hebben. Het AMW, de GGD, de consultatiebureaus en Opstap bieden allemaal wel enige vorm van opvoedingsondersteuning, maar het aanbod ontbeert samenhang en coördinatie.
- Er is onvoldoende zicht op de omvang van de behoefte aan ondersteuning en de aard van de vraag vanuit de ouders zelf.
- Slechts een beperkt deel van de doelgroep wordt bereikt.

Actie

Er wordt gestreefd naar een aanbod van effectieve ondersteuning aan ouders die onvoldoende toegerust zijn voor hun opvoedingstaken. Het gaat hierbij met name om gezinnen die de maatschappelijke aansluiting missen ten gevolge van (een combinatie van) een aantal te onderscheiden factoren zoals een laag opleidingsniveau van de ouders, langdurige werkloosheid, onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal en discrepantie tussen de eigen cultuur en het Nederlandse stelsel van normen en waarden.

Het aanbod wordt gestroomlijnd via een "servicepunt opvoedingsondersteuning", onder te brengen bij een bestaande organisatie:

1. die de bijdragen aan opvoedingsondersteuning vanuit de verschillende betrokken instanties coördineert,

⁴ Zie o.a. de rapporten "Jeugd en Gezin" I, Preventie vanuit een justitieel perspectief (1996) en "Jeugd en Gezin" II (1997) van prof. Dr. Junger-Tas

2. die voorziet in het opvullen van lacunes in het bestaande aanbod door de toewijzing van extra activiteitenkosten en
3. die informatie verstrekt en dat doorverwijst.

Het servicepunt zal dicht bij de doelgroep gesitueerd worden in Zeist Noord en/of Zeist West.

Door het servicepunt wordt het hele traject van opvoedingsondersteuning in lijn gezet, te beginnen bij de artsen en de verpleegkundigen van het consultatiebureau, die in een vroegtijdig stadium een opvoedingsproblematiek signaleren en deze bespreekbaar maken met de ouders. Wanneer de ouders dit willen wordt doorverwezen naar concrete vervolgvacaties, die door anderen verzorgd worden. Hierbij kan gedacht worden aan cursussen, themabijeenkomsten en zo nodig aan verdergaande individuele begeleidingsgesprekken.

Instellingen die vanuit hun eigen contact met kinderen en hun ouders/verzorgers een opvoedingsproblematiek signaleren kunnen naar dit centrale punt doorverwijzen voor informatie en advies. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om scholen, sportverenigingen e.d.

Het servicepunt geeft voorlichting over het aanbod aan opvoedingsondersteuningsactiviteiten in de gemeente.

Tot slot voert het servicepunt het secretariaat van het overleg dat richting geeft aan de gewenste ontwikkeling van opvoedingsondersteuning. Deelnemers aan het overleg zijn verantwoordelijken vanuit de uitvoerende instellingen, het onderwijs, vertegenwoordigers vanuit het ambtelijk apparaat en andere relevante maatschappelijke geledingen.

Verwachte effecten

- Voorkomen wordt dat in een bepaald stadium bereikte resultaten weer 'weglekken' door het ontbreken van een vervolg
- Vergroten van het inzicht in de vraag, waardoor beter aangesloten kan worden op de behoefte van de ouders
- Niet iedere organisatie hoeft weer opnieuw het wiel uit te vinden
- Door een samenhangend aanbod worden de activiteiten vanuit de verschillende organisaties beter gefundeerd (geen los zand meer)
- Versterking van het GOA, omdat het servicepunt voor scholen zowel een steunpunt als een doorverwijsmogelijkheid biedt
- Er wordt een bouwsteen aangedragen voor verdergaande netwerkontwikkeling tussen welzijn, onderwijs en gezondheidszorg.

Kostenraming

Enmalige investering voor ontwikkelkosten:	f 50.000,--
Structureel op jaarbasis:	
Coördinatie en administratieve ondersteuning	f 100.000,--
Voorlichting	f 20.000,--
Huisvesting	f 20.000,--
Totaal steunpunt	f 190.000,--
Activiteiten (o.a. oudercursussen)	f 60.000,--
Totaal opvoedingsondersteuning	f 250.000,--

De afwegingen in het kader van de meerjarenbegroting hebben er inmiddels toe geleid dat de raad een bedrag van f 50.000,-- beschikbaar stelt voor opvoedingsondersteuning. Voorts ontvangt Zeist als G 69-gemeente extra budget van het rijk in het kader van voor- en vroeg-schoolse educatie (vve).

Omdat de totaal beschikbare middelen voor opvoedingsondersteuning naar verwachting minder zullen zijn dan de gewenste investeringen, zal de invulling ervan opnieuw bezien moeten worden.

5.2.3. Vergroten ouderbetrokkenheid

Actieve betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kinderen heeft een onmiskenbaar positieve uitwerking op die ontwikkeling. In par. 4.3 is hier reeds op ingegaan.

De gemeente wil vanuit haar regierol een bijdrage te leveren aan het vergroten van ouderbetrokkenheid en zal hiertoe, samen met instellingen die hieraan uitvoering moeten geven, een actieplan uitwerken. Hierbij zal de relatie met opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering in het oog gehouden moeten worden.

5.3 UITBREIDING BUITENSCHOOELSE OPVANG EN AANSLUITING BIJ HET JEUGDBELEID

Situatieschets

Buitenschoolse opvang is een voorziening ten behoeve van ouders die zorg en werk of andere bezigheden buitenshuis willen combineren.

Raakvlakken met het jeugdbeleid kunnen als volgt worden geformuleerd.

1. Als algemene voorziening: buitenschoolse opvang moet ontspannend zijn voor kinderen (vrijtijdsbesteding) maar bevat ook meer verplichtende onderdelen zoals huiswerkbegeleiding en kan ook door middel van leuke en leerzame activiteiten bijvoorbeeld op gebied van cultuur bijdragen aan de algemene ontwikkeling van kinderen.
2. Een specifiek aanbod voor achterstandgroepen bijvoorbeeld in het kader van sportbeleving.
3. Signaleren van risicogedrag van kinderen door de kinderdagopvang + ontwikkelen van een systematiek van overdracht van gegevens aan het basisonderwijs (wet persoonsregistratie vormt daarbij een hindernis)
4. Afstemming met zorgteams en andere betrokkenen (bijv. sportverenigingen).

In Zeist is de relatie tussen jeugdbeleid en kinderopvang nog nauwelijks gelegd.

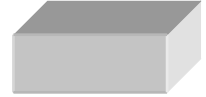
Daar komt bij dat een stimuleringsmaatregel van rijkswege in de komende jaren (tot 2003) in Zeist een uitbreiding van 159,5 opvangplaatsen mogelijk maakt. Probleem daarbij is dat de gemeente Zeist, als gevolg van een korting op het gemeentefonds, na de peildatum de subsidieregeling bedrijfsplaatsen heeft opgeheven en daarmee het aantal gesubsidieerde plaatsen fors heeft teruggebracht. Het ministerie van VWS dient nog aan te geven of bedrijfsplaatsen in deze ook meetellen en welke consequenties dit met zich meebrengt in het kader van de extra te realiseren opvangplaatsen.

Actie

Er zal een uitbreiding gerealiseerd worden van het aantal plaatsen buitenschoolse opvang met bijzondere aandacht voor inpassing van activiteiten op het terrein van sport, cultuurbeleving e.d. Om deze laatste actie te bewerkstelligen zullen organisaties op het gebied van sport en cultuur in contact gebracht worden met instellingen voor buitenschoolse opvang met als doel gezamenlijk een activiteitenplan op te stellen.

Kostenraming

De verwachting is dat er geen extra kosten ten laste van de gemeente komen.

5.4 VERSTERKING VAN HET JONGERENWERK (GERICHT OP 12 + JONGEREN)

Knelpunten

- De aandacht gaat nu voornamelijk uit naar buurten met een overlastproblematiek (Staatsliedenkwartier en de Vogelwijk). Een preventief aanbod in wijken en buurten waar nog geen aantoonbare problematiek speelt, blijft onderbelicht.
- Het jongerenwerk is in ontwikkeling, maar is onder de huidige omstandigheden nog onvoldoende in staat om een dekkend aanbod te verzorgen.
- Een substantiële onderbezetting belemmert het noodzakelijke proces van kwaliteitsverbetering.
- Het meest nijpende probleem bij de aanpak van de rondhang- en overlastproblematiek is het gebrek aan alternatieven. Geschikte plekken en activiteiten waarheen jongeren verwezen kunnen worden, zijn maar mondjesmaat voorhanden. Voor de wijkagenten is het "pappen en nathouden". Ook de jongeren zelf vragen om meer mogelijkheden: sportactiviteiten, een eigen ontmoetingsplek, ruimere openingstijden van het jongerenwerk.
- Het jongerenwerk is te weinig outreachend. Alleen activiteiten op locatie organiseren is niet voldoende. Nodig is dat jongerenwerkers actief contact zoeken met (groepen) jongeren, het oor te luisteren leggen, een vertrouwensrelatie opbouwen, jongeren stimuleren tot initiatieven, hen mee verantwoordelijk maken voor te organiseren activiteiten.
- Het jongerenwerk is onvoldoende in staat om zijn rol van "spin in het web" binnen bestaande en nog te ontwikkelen netwerken vorm te geven. Met name de intermediaire functie (bemiddeling en terugkoppeling) tussen de jongeren en andere betrokken instanties komt nog niet goed uit de verf.

Actie

Een gefaseerde uitbreiding van het aantal jongerenwerkers van 2,4 fte tot ca. 4,8 fte. Deze inzet moet het mogelijk maken om zowel het algemene wijkgerichte activiteitenaanbod voor jongeren (sportactiviteiten, ontmoeting en buurthuizen) en de daarvoor geschikte accommodatie voldoende vorm te geven, alsmede om de noodzakelijke accenten te leggen in achterstandswijken (Noord en West) en om aandacht te kunnen geven aan buurten waar een overlastproblematiek dreigt te ontstaan.

Verwachte effecten

- De basis voor het algemene aanbod voor alle jongeren wordt verstevigd
- Er wordt een antenne opgebouwd voor risicovolle situaties, waardoor pro-actief opgetreden kan worden
- Probleemjongeren worden gekend en worden gericht benaderd.

- Het jongerenwerk wordt een steunpunt voor zowel de jongeren zelf, als voor wijkbewoners. Het jongerenwerk wordt tevens een betrouwbare partner voor de netwerkorganisaties.

Kostenraming

Verhoging van het budget voor het jongerenwerk

In 2001	f 100.000,-- (uitbreiding formatie-uren en activiteitenkosten)
In 2002	f 150.000,-- (additionele uitbreiding formatie-uren en activiteitenkosten)

Daarmee zou vanaf 2002 een structurele uitbreiding van het budget van het jongerenwerk zijn bereikt van f 250.000,--.

De Raad heeft inmiddels een bedrag van f 125.000,-- beschikbaar gesteld voor jongerenwerk, waarvan ongeveer f 85.000,-- voor de uitbreiding hiervan en ongeveer f 40.000,-- voor jeugdparticipatie (zie 5.8.1).

Daarnaast zijn in het kader van het provinciaal Grote Steden Beleid (GSB) middelen toegerekend voor een project “aanpak van risicojongeren” en voor een (tijdelijk) activiteitscentrum in Vogelwijk waar de jongeren heel nadrukkelijk een plek moeten krijgen. Verdere kan tijdelijke uitbreiding van het jongerenwerk gerealiseerd worden met rijksmiddelen voor jeugd en veiligheid.

De versterking van het jongerenwerk een directe relatie met de wijkgerichte sportactiviteiten (zie 5.5).

5.5 WIJKGERICHTE SPORTACTIVITEITEN

Knelpunten

Met name in de achterstandswijken Zeist Noord en Zeist West, waaronder de Vogelwijk, wonen grote groepen jongeren die graag zouden willen sporten maar geen aansluiting vinden bij de reguliere sportverenigingen. Voor een klein deel van de jongeren geldt dat zij uit verveling overlast veroorzaken in woonbuurten en winkelcentra. Wanneer de politie hen aanspreekt op hun gedrag is het lastig dat er weinig activiteiten zijn waarnaar zij de jongeren kan verwijzen. Er wordt door het jongerenwerk reeds een wekelijkse wijkgerichte sportinstuif voor tieners in Zeist Noord georganiseerd die druk wordt bezocht. Het aanbod zou echter meer gestructureerd en uitgebreid moeten worden.

De gemeente zou graag de sportverenigingen betrekken bij de organisatie, zodat de wederzijdse bekendheid tussen de sportverenigingen en de deelnemers aan de wijkgerichte sportactiviteiten wordt bevorderd en de overstap naar een sportvereniging gemakkelijker wordt.

Hierbij doen zich echter twee knelpunten voor:

- Sportverenigingen hebben nu reeds gebrek aan kader om hun normale taken uit te voeren, laat staan om extra taken uit te voeren;
- Tussen de sportverenigingen en de jongeren uit achterstandssituaties is in sommige gevallen sprake van cultuurverschillen, wederzijdse onbekendheid en/of vooroordelen.

De hier beschreven knelpunten gelden overigens niet alleen voor jongeren, maar ook voor volwassenen.

Actie

De gemeente wil in samenwerking met welzijnsstichting Meander, de Sportfederatie, sportverenigingen en SMSO (Stichting Multiculturele Samenlevingsopbouw) een wijkgericht sportaanbod bieden aan de jongeren (en volwassenen) uit Zeist West en Zeist Noord. Een aandachtspunt hierbij is dat er zowel passende activiteiten voor jongens als voor meisjes moeten komen.

Het is van belang dat er een samenwerkingsverband ontstaat waarin één of meer *sportbuurtwerkers* een centrale rol vervullen. Zij kunnen samen met de sportverenigingen instuiven, toernooien en langer lopende cursussen in de wijken organiseren.

De sportbuurtwerker moet fungeren als een netwerker die zowel met de sportverenigingen als met de jongeren goede contacten onderhoudt en waar nodig een bemiddelende rol kan spelen.

Verwachte effecten

Verwacht wordt dat de wijkgerichte sportactiviteiten zullen bijdragen aan het welzijn van de jongeren (en volwassenen) uit achterstandssituaties. Sport vormt een gezonde vrijetijdsbesteding die voldoening en zelfvertrouwen kan geven. Concreet worden de volgende effecten verwacht:

- Vermindering verveling en onvrede
- Afname overlast en vernielingen in de woonbuurten en winkelcentra van Zeist West en Zeist Noord
- Positief effect op het zelfvertrouwen van de deelnemers, waardoor zij op den duur ook andere stappen zullen zetten, zoals lid worden van een sportvereniging, het volgen van een opleiding of het zoeken naar betaald werk.

Kosten

De kosten van een sportbuurtwerker voor 24 uur per week bedragen ongeveer f70.000,= per jaar. De overige kosten voor de organisatie van wijkgerichte sportactiviteiten bedragen in het eerste jaar, wanneer het aantal activiteiten nog beperkt is, ongeveer f20.000,=, daarna ongeveer f40.000,=.

Deze bedragen zijn overigens gebaseerd op de organisatie van sportactiviteiten voor zowel jongeren als volwassenen in Zeist West en Zeist Noord, eventueel ook in Zeist Oost (Kerckebosch).

In het kader van de Breedtesportimpuls van het Ministerie van VWS is aan Zeist voor deze activiteiten een subsidie van 50% toegekend over de periode 2001 tot en met 2006.

Tevens zijn in het kader van het Grote Steden Beleid van de Provincie Utrecht en de Eenmalige investeringsbijdrage Jeugd en Veiligheid van het rijk aanvullend middelen beschikbaar gekomen voor resp. de periode 2000 t/m 2003 en 2001/2002.

5.6 CRIMINALITEITSPREVENTIE

Het betreft hier voortzetting en uitbreiding van het project Jeugd en Veiligheid.

Probleemstelling

Om te kunnen anticiperen op risicovolle situaties waar jongeren mee geconfronteerd worden, is het van essentieel belang dat:

- op een zo vroegtijdig mogelijk moment ondersteuning en begeleiding geboden kan worden
- betrokken organisaties en instanties ten behoeve van een effectieve en een efficiënte aanpak nauw met elkaar samenwerken en
- er voldoende informatie aanwezig is om een aanbod op maat te kunnen ontwikkelen.

Onderzoeks- en ervaringsgegevens wijzen uit dat de leeftijd van twaalf jaar, de overgang van de basisschool naar vervolgonderwijs, voor jongeren kwetsbare momenten met zich meebrengt. Gebleken is, dat sommige jongeren onvoldoende in staat zijn om zich in voorkomende situaties te kunnen handhaven.

Factoren als dreigende schooluitval en het verlengde daarvan (licht) crimineel gedrag, zijn uitingen van een afglijproces dat, naarmate de tijd verstrijkt, moeilijk te stoppen zal zijn en dat eindigt bij een grote mate van uitkeringsafhankelijkheid. Duidelijk is, dat de latere kinderen van deze jongeren wederom beginnen vanuit een achterstandssituatie.

Een sluitende aanpak ter voorkoming van langdurige schooluitval, terechtkomen in criminele circuits en voortijdig schoolverlaten⁵, is derhalve geboden.

Het huidige aanbod in Zeist

Het project Jeugd en Veiligheid wordt gefinancierd op basis van een rijksbijdrage in het kader van de Tijdelijke Regeling inzet extra middelen Jeugd en Veiligheid en gemeentelijke middelen in het kader van sociale vernieuwing. De projecttermijn loopt op 31 december 2000 af. Het vooruitzicht om aan de hand van evaluatiegegevens (potentiële) succesvolle projectonderdelen binnen het structureel vorm te geven jeugdbeleid te kunnen voortzetten, is nog ongewis.

Het project beoogt een sluitende aanpak te realiseren gericht op jongeren van 12 tot 18 jaar, die regelmatig met de politie in aanraking komen en die ernstig dreigen te marginaliseren. De doelstelling van het project is om deze jongeren weer een toekomstperspectief te bieden door middel van individuele begeleiding.

Het project bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1 Het *Netwerk 12+*, een samenwerkingsverband van bij jeugd betrokken organisaties en instanties⁶. Via het netwerk komt de informatie met betrekking tot de doelgroep bijeen. In het kader van het preventieve jeugdbeleid vervult het netwerk een cruciale functie inzake

⁵ Het afsluiten van de schoolcarrière zonder een geldige of een voldoende startkwalificatie voor de arbeidsmarkt

⁶ Deelnemers zijn: Gemeente Zeist, Politie Binnensticht, Meander, Argus Plus, GGD, stichting Timon, Leerplichtambtenaar. Het AMW is een potentiële deelnemer, afhankelijk van de mogelijke vestiging als lokaal loket voor Bureau Jeugdzorg.

signaleren, afstemmen en doorverwijzen. Met andere woorden: via het netwerk komt de doelgroep concreet in beeld en kan gericht actie worden ondernomen.

- 2 Het preventieproject *Argus Plus*, waarbij jongeren met politiecontacten vroegtijdig benaderd worden met een aanbod van individuele begeleiding. Tevens is de mogelijkheid om gebruik te maken van het inloopspreekuur. Uitgangspunt is dat de jongeren een vrijwillige keuze maken of zij hiervan gebruik willen maken.
- 3 Het curatieve projectonderdeel, uitgevoerd door de stichting Timon. Dit bestaat uit *gedwongen individuele begeleidingstrajecten* in het kader van een justitiële "hulp en steunmaatregel". Jongeren die hiervoor in aanmerking komen, hebben minimaal 3 processen verbaal op hun naam staan.

Uit de voortgangsrapportage (maart 1999) en de tussenrapportage (oktober 1999) van het Project Jeugd en Veiligheid wordt duidelijk dat het project een aantal successen op zijn conto mag schrijven.

- a. De deelnemers aan het netwerk werken op een constructieve manier met elkaar samen. De meerwaarde van de informatie-uitwisseling, de afstemming en de doorverwijzing, alsmede van de concrete aanpak via *Argus Plus* en de justitiële benadering, wordt algemeen onderkend.
- b. Met 30 begeleidingen was het bereik van *Argus Plus* in 1998 hoger dan het streefcijfer van 25 individuele begeleidingen. Inmiddels is in 1999 het aantal begeleidingstrajecten opgelopen tot 46. In 2000 kan een verdubbeling van het aantal beoogde begeleidingstrajecten bereikt worden.
Zichtbaar is dat met betrokken jongeren een goede vertrouwensrelatie wordt opgebouwd. Dat blijkt o.a. uit het gegeven dat jongeren - naast doorverwijzing via het netwerk - in veel gevallen via mond-tot-mondreclame bij het project terecht komen.
Ook de resultaten in termen van: recidive, deelname aan school\werk en stabilisering van de thuissituatie, zijn bemoedigend.
- c. Door de verbinding tussen het justitiële onderdeel en het preventieve deelproject vindt regelmatig informatie-uitwisseling plaats en maken uitvoerders gebruik van elkaars kennis en ervaring.

Knelpunten

Duidelijk is ook dat er nog tal van verbeterpunten zijn, die aandacht behoeven. Het gaat daarbij om een nog verdergaande verbetering van de instroom in het justitiële traject, uitbreiding van het aantal netwerkpartners en verhoging van de kwaliteit, bijvoorbeeld aan de hand van een cliënt-volg-systeem.

- Daarnaast zal de aansluiting van het netwerk 12+ op netwerken in het kader van het RMC-beleid (schooluitval tot 18 jaar) en de aanpak van voortijdig schoolverlaters (18 tot 23 jaar) verder worden uitgebouwd.
- De bekostiging van *Argus Plus* - f 85.000,-- vindt plaats uit het fonds Sociale Vernieuwing. Gezien het grotere bereik dan beoogd, alsmede de doorvoering van noodzakelijke kwaliteitsverbetering, is een extra bedrag nodig.

(De justitiële aanpak is op projectbasis gefinancierd uit de rijksbijdrage van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze bijdrage bedroeg f 85.000,-- op jaarbasis. Een eventuele, aangepaste voortzetting van dit projectonderdeel komt voor rekening van de Jeugdreclassering.)

Verwachte effecten

- Een nog laagdrempeliger aanbod door tevens vanuit een locatie in Zeist West te kunnen gaan werken.
- Blijvend inzicht in een groep kwetsbare jongeren van 12 tot 18 jaar op basis van concrete gegevens.
- Een vroegtijdige benadering van deze jongeren, waardoor zij zelf een stap in de goede richting kunnen zetten.
- Harde sancties in lijn met een preventieve benadering: jongeren krijgen eerst zelf de kans om verandering in hun leven aan te brengen; sancties komen niet uit de lucht vallen en kunnen door eigen inzet voorkomen worden.
- Het wordt mogelijk gemaakt om kwetsbare jongeren te kunnen blijven volgen en zo nodig op tijd en op maat ondersteuning te bieden.
- Er wordt een belangrijke bouwsteen geleverd voor brede netwerkvorming welzijn- onderwijs-justitie/politie en jeugdzorg, zodat ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid kan anticiperen en zo nodig interveniëren.

Stapsgewijs zullen effectgegevens bij elkaar gevoegd moeten worden, waardoor op basis van statistische gegevens aantoonbaar gemaakt wordt, dat het conglomeraat van crimineel gedrag van jongeren, schooluitval en voortijdig schoolverlaten drastisch is teruggebracht. Wanneer de cijfers een negatiever beeld opleveren, dan wordt duidelijk dat bijsturing van het beleid noodzakelijk is.

Ten aanzien van het bereik van de betreffende jongeren zal een streefnorm van 100% gehanteerd moeten kunnen worden.

Kostenraming

Op basis van het voorgaande zal in 2000 f 65.000,-- extra voor uitbreiding van het aantal begeleidingstrajecten Argus Plus benodigd zijn.

Vanaf 2002, na beëindiging van het subsidie in het kader van sociale vernieuwing, is een bedrag vereist van f 150.000,-- per jaar.

In de meerjarenbegroting 2001 zijn hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Wel is een de tijdelijke uitbreiding Argus Plus binnen bereik gekomen door toekenning van provinciale en rijksmiddelen. De provincie stelt in het kader van het GSB een bijdrage beschikbaar voor het project "aanpak risicojongeren". Het Rijk heeft met de toekenning van een Eenmalige investeringsbijdrage Jeugd en Veiligheid een gedeeltelijke uitbreiding mogelijk gemaakt.

5.7 SLUITENDE AANPAK MAATSCHAPPELIJKE UITVAL 18 TOT 23 JARIGEN.

Probleemstelling

Er zijn diverse instellingen en organisaties die zich bezighouden met de leeftijdscategorie 18 tot 23 jarigen als het gaat om voorkomen van maatschappelijke uitval. De invalshoek van waaruit jongerenproblematiek benaderd wordt, zal per instelling verschillen. Het kan gaan om criminaliteitsbestrijding, criminaliteitspreventie, zorg voor een startkwalificatie, hulpverlening bij psychosociale problematiek, verslavingszorg, schuldhulpverlening of arbeidstoeleiding.

Centraal voor deze doelgroep staat het verwerven van een plek op de arbeidsmarkt.

Knelpunten

De afstemming en samenwerking tussen de diverse betrokken partijen is nog niet voldoende om een sluitende aanpak van de problematiek te kunnen realiseren. Instellingen weten vaak van elkaar niet dat zij met dezelfde jongere bezig zijn en werken daardoor langs elkaar heen. Ook is het niet mogelijk deze risicogroep volledig in beeld te krijgen en te volgen.

Actie

Het instellen van een Netwerk 18+.

Een dergelijk netwerk zou tot doel moeten krijgen:

- Het tot stand brengen van een sluitende aanpak in het voorkomen van maatschappelijke uitval
- Afstemming rond concrete jongeren, dus casusbespreking
- Overzicht verkrijgen en houden over alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die wegens problemen onder de aandacht komen van partners in het netwerk
- In overleg zorgen voor een passende aanpak van de problematiek
- Afspraken m.b.t. casemanagement

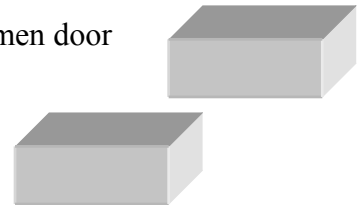
Er ligt reeds een plan van aanpak voor een Netwerk 18+. De gemeente zal dit plan in overleg met alle betrokken partners nog verder uitwerken. Naar verwachting zal het Netwerk 18+ in het eerste kwartaal van 2001 operationeel zijn.

Kostenraming

Coördinatie Netwerk 18+ (4 uur p/week)

f 14.000,-- p/jaar

De benodigde gelden voor de netwerkcoördinatie zijn beschikbaar gekomen door toekenning van rijksmiddelen in het kader van Jeugd en Veiligheid.

5.8 VERBETERING AANSLUITING JEUGDZORG

Probleemstelling

Om een sluitend vangnet te maken voor kinderen die problemen ondervinden in hun ontwikkeling, is een goede aansluiting nodig van het lokaal preventieve jeugdbeleid bij de jeugdzorg. De problemen dienen op een adequate wijze aangepakt te worden, liefst zo vroeg en snel mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis. Pas als de lokale mogelijkheden uitgeput zijn is meer specifieke hulpverlening via Bureau Jeugdzorg aan de orde.

Een goede aansluiting is in hoge mate afhankelijk van het signalerend vermogen van personen en instellingen die met jeugd te maken hebben, van de kwaliteit van jeugdnetwerken en van de samenwerking en afstemming tussen instellingen en netwerken.

Knelpunten

In Zeist is in het voorjaar 2000 een door de provincie gefinancierde quick scan uitgevoerd waarmee de lokale mogelijkheden en knelpunten in kaart worden gebracht. Bij de totstandkoming van deze nota waren de uitkomsten van deze quick scan nog niet beschikbaar.

Maar op voorhand kunnen hier al enkele knelpunten genoemd worden:

- ✓ Een lokaal loket als toegang tot de jeugdzorg ontbreekt op dit moment.
- ✓ Er is nog geen sluitende structuur met betrekking tot het signaleren en doorverwijzen van problemen.
- ✓ Bestaande netwerken, waarin jeugdproblematiek aan de orde komt, sluiten onvoldoende op elkaar aan.

Actie

Op grond van de conclusies uit de quick scan zullen gemeente en provincie in samenwerking met betrokken instellingen en op grond van prioriteitstelling een voorstel doen voor een verbetertraject.

Kostenraming

Op dit moment zijn de kosten van een eventueel verbeterplan nog niet te overzien. Te zijner tijd zullen, gekoppeld aan een verbeterplan, in overleg met provincie en instellingen dekingsmogelijkheden onderzocht worden.

5.9 VOORWAARDE SCHEPPENDE MAATREGELEN

5.9.1 Ondersteuning Jeugdparticipatie

Probleemstelling

Jongerenparticipatie vormt een belangrijk uitgangspunt voor het vorm te geven jeugdbeleid. Tegelijkertijd moet worden vastgesteld dat jongerenparticipatie in Zeist nog een onontgonnen gebied is.

Het vormgeven van jongerenparticipatie vergt een zorgvuldige aanpak. Om jongeren daadwerkelijk bij het beleid te betrekken, zal aan een groot aantal condities dienen te worden voldaan.

- Betrokkenheid van andere belanghebbenden, zoals buurtbewoners, belangenorganisaties, andere jongeren e.d. Met andere woorden: zorg voor draagvlak
- Persoonlijke inzet van bestuurders
- Zo veel mogelijk binnen de perken houden van langdurige procedures. Korte termijnresultaten, zo concreet mogelijk, zijn essentieel.
- Inzichtelijk maken van de beperkingen die een gemeente heeft. Sommige wensen kunnen bijvoorbeeld de gemeentegrenzen overschrijden.
- Incalculeren dat jongerenparticipatie met vallen en opstaan gepaard gaat.
- Communicatie die aangepast is aan stijl en behoefte van jongeren, bijv. vermijden van ambtelijk taalgebruik, gebruik van internet.
- Een informele, zo praktisch mogelijke aanpak; proceduregeneuzel stoot jongeren af. Een open benadering moet voorop staan.
- Consequent informeren van jongeren over de voortgang.
- Voorkom versnippering; verschillende ambtelijke diensten en instellingen moeten niet elk apart met een groep jongeren in de slag gaan. Zij moeten dit doen vanuit een samenwerkingsverband.
- Jongerenparticipatie zal structureel in het beleid ingebed moeten worden. Jongerenparticipatie als eendagsvlieg is verspilde moeite.
- Werf jongeren via een persoonlijke benadering. Schriftelijke oproepen hebben vaak weinig succes.
- De mogelijkheid om een beroep te doen op externe deskundigheid.

Actie

Het ontwikkelen van een model voor de uitvoering van jeugdparticipatie.

De instrumenten zijn:

1. Een communicatieplan
2. Enthousiaste begeleiders, die de taal van jongeren spreken en die de vertaalslag kunnen maken naar het ambtelijk apparaat en instellingen die in uitvoerende zin met jeugd te maken hebben.

Wat betreft de participatie van de jeugd van jonger dan 12 jaar zal op basis van het communicatieplan een specifieke vorm moeten worden gevonden.

Verwachte effecten

- Een representatieve groep jongeren wordt blijvend gemotiveerd om een bijdrage te leveren aan zowel de beleidsontwikkeling als de beleidsuitvoering.
- Voorkomen wordt, dat jongeren afhaken en voor een geruime periode niet meer te bewegen zijn om mee te praten en mee te draaien in de uitvoering.

Kostenoverzicht

2000: een eenmalige investering voor de ontwikkeling van een communicatieplan: *f* 25.000,--
Vanaf 2001 structureel op jaarbasis: *f* 50.000,-- ten behoeve van een begeleider en activiteitenkosten.

Bij de begrotingsbehandeling is vanaf 2001 een bedrag van *f* 125.000,-- beschikbaar gesteld voor jongerenwerk, waarvan ongeveer *f* 40.000,-- voor jeugdparticipatie en ongeveer *f* 85.000,-, voor de uitbreiding van het jongerenwerk (zie 5.4).

5.9.2 Ambtelijke capaciteit

Voor de interne coördinatie van het jeugdbeleid, de samenstelling/ actualisering van het "actieplan jeugdigen Zeist" en ten behoeve van de opbouw van de samenwerkingsrelatie met de uitvoerende instellingen, is het aan te bevelen 0,5 fte ambtelijke capaciteit beschikbaar te hebben.

5.10 RESUMÉ

Op de volgende pagina zijn de actiepunten, de gewenste investeringen en de dekkingsmogelijkheden in één overzicht samengebracht.

Financieel overzicht

	2000	2001	2002	2003	Totaal
1. Voorkomen achterstand bij instroom basisonderwijs					
Gewenste financiële investeringen		150.000	150.000	150.000	450.000
dekking van de investeringen					-
Nog te realiseren dekking	-	150.000	150.000	150.000	450.000
2. Servicepunt Opvoedingsondersteuning					
Gewenste financiële investeringen	50.000	250.000	250.000	250.000	800.000
gemeentelijke investering		50.000	50.000	50.000	150.000
Nog te realiseren dekking	50.000	200.000	200.000	200.000	650.000
3. Uitbreiding buitenschoolse opvang					
Gewenste financiële investeringen					
Dekking van de investeringen					gemeentelijke uitgaven worden gedekt door Rijksbijdrage
4. Versterking jongerenwerk*					
Gewenste financiële investeringen		100.000	250.000	250.000	600.000
rijksbijdrage Jeugd en Veiligheid		45.000	45.000		90.000
gemeentelijke investering		85.000	85.000	85.000	255.000
Nog te realiseren dekking	-	30.000	120.000	165.000	255.000
5. Tijdelijk activiteitscentrum Vogelwijk					
Gewenste financiële investeringen	470.000	260.000	260.000	260.000	1.250.000
gemeentelijke investering	235.000	130.000	130.000	130.000	625.000
aanvraag GSB	235.000	130.000	130.000	130.000	625.000
Nog te realiseren dekking	-	-	-	-	-
6. Wijkgerichte sportactiviteiten					
Gewenste financiële investeringen	90.000	145.000	145.000	145.000	525.000
gemeentelijke investering		27.500	27.500	27.500	82.500
rijksbijdrage Jeugd en Veiligheid		35.000	35.000		70.000
provinciale bijdrage GSB	22.500	27.500	27.500	27.500	105.000
rijksbijdrage Breedtesport	45.000	55.000	55.000	55.000	210.000
Nog te realiseren dekking	22.500	-	-	35.000	57.500
7. Criminaliteitspreventie					
Gewenste financiële investeringen	65.000	65.000	150.000	150.000	430.000
rijksbijdrage Jeugd en Veiligheid		50.000	50.000		100.000
Nog te realiseren dekking	65.000	15.000	100.000	150.000	330.000
8. Netwerk 18+					
Gewenste financiële investeringen		14.000	14.000	14.000	42.000
rijksbijdrage Jeugd en Veiligheid		14.000	14.000		28.000
Nog te realiseren dekking		-	-	14.000	14.000
9. Verbetering aansluiting jeugdzorg					
Gewenste financiële investeringen	pm	pm	pm	pm	pm
10. Ondersteuning jeugdparticipatie					
Gewenste financiële investeringen	25.000	50.000	50.000	50.000	175.000
gemeentelijke investering	-	40.000	40.000	40.000	120.000
Nog te realiseren dekking	25.000	10.000	10.000	10.000	55.000
Totaal van de gewenste investeringen	700.000	949.000	1.184.000	1.184.000	4.272.000
Totaal van de dekking					
gemeentelijke investering	235.000	247.500	247.500	247.500	977.500
totaal rijksbijdragen + GSB-gelden	302.500	356.500	356.500	212.500	1.228.000
Nog te realiseren dekking	162.500	345.000	580.000	724.000	2.066.500
Extra middelen toegekend bij behandeling begroting 2001		85.000	85.000	85.000	255.000
Saldo nog te realiseren dekking	162.500	260.000	495.000	639.000	1.811.500

* de gemeentelijke investering zit tevens financieel verwerkt in project 5

Bovenstaand overzicht is gebaseerd op een start van de beleidsuitvoering in 2000. In feite zal de uitvoering van de meeste actiepunten pas in 2001 van start gaan, waarmee voor 2000 opgevoerde bedragen deels vervallen deels opschuiven naar volgende jaren. In een jaarlijks Actieplan Jeugdigen Zeist zal naast inhoudelijke ook de financiële stand van zaken aan de orde komen.

In de nota Jeugd en Veiligheid worden claims gelegd op een deel van de gelden die de gemeente ontvangt in het kader van Breedtesport, Eenmalige investeringsbijdrage Jeugd en Veiligheid en het **Grote**

Stedenbeleid (GSB). De gelden voor de Breedtesport en de Eenmalige investeringsbijdrage Jeugd en Veiligheid zijn inmiddels toegekend. Een voorbehoud wordt gemaakt ten aanzien van de beschikbaarheid van de GSB-gelden, aangezien deze gelden jaarlijks worden toegekend. De projecten waarbij een claim wordt gedaan op GSB-gelden, zijn projecten die tevens zijn vermeld in de raadsnota over het Grote Stedenbeleid die in de raad van 18 december is behandeld. Voor deze projecten gelden derhalve de veronderstellingen en voorwaarden conform de raadsnota over het Grote Stedenbeleid.

Zoals uit het financieel schema duidelijk wordt is voor het totaal van de projecten die in de nota worden genoemd niet voldoende middelen beschikbaar. Dit betekent dat de uitvoering van de projecten zal moeten worden aangepast al naar gelang de beschikbaarheid van de middelen; niet alle projecten zullen dus (volledig) kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast is het van belang te realiseren dat de duur van de projecten en de daarmee samenhangende verplichtingen, overeenstemmen met de duur van de toekenning van de gelden.

De wijzigingen van de begroting die in het kader van deze nota noodzakelijk zijn, volgen uit de begrotingswijzigingen die worden opgesteld bij de raadsnota's met betrekking tot de Breedtesport en de Eenmalige investeringsbijdrage Jeugd en Veiligheid. Deze nota's zullen naar verwachting worden behandeld in de raad van februari/maart 2001. Voor de GSB-gelden wordt het traject gevolgd van de toekenning van de gelden voor het Grote Stedenbeleid.

BIJLAGE

DE SCHAKELS VAN SCHUYT

Opgemerkt moet worden dat niet alle schakels door iedere jeugdige doorlopen wordt en volgen niet alle schakels elkaar in tijd op.

Schakel 1: het gezin

De opvoeding in de eerste kinderjaren is cruciaal voor de verdere vorming van de persoonlijkheid van het kind. Niet alleen de opvoedingsvaardigheden van de ouders zijn belangrijk, ook andere factoren van sociaal-economische aard kunnen een rol spelen.

Onderzoek wijst uit dat achterstand opgelopen in de voorschoolse fase nauwelijks meer in het onderwijs in te halen is en waarschijnlijk tot vergroting van op later tijdstippen opgelopen achterstanden leidt.

Beleidsbeïnvloeding (versterking van de schakel) kan door aandacht te besteden aan opvoedingsondersteuning en voorschoolse voorzieningen.

Schakel 2: relatie gezin/school

De motivatie en prestatie van leerlingen is mede afhankelijk van de betrokkenheid van ouders bij de school. Literatuuronderzoek heeft uitgewezen dat bij kwetsbare jongeren de relatie tussen ouderlijk gezin en de school in vergelijking met andere gezinnen zwak is.

De school heeft bij het bereiken van de ouders een zeer belangrijke taak. Beleid kan er tevens op gericht zijn ook andere instellingen te betrekken bij het benaderen van de ouders. Deze instellingen hebben vaak een laagdrempelige toegang tot sommige ouders dan de scholen dit hebben.

Schakel 3: op school

Deze schakel beslaat een lange periode. De overgang van basis- naar voortgezet onderwijs is hierin vaak zeer ingrijpend met alle gevolgen van dien voor kwetsbare jongeren.

Mogelijke beleidsactiviteiten zijn: het GOA, het bevorderen dat hulpverleningsinstanties zich inzetten voor bijvoorbeeld vroegtijdige probleemherkenning en het bieden van de juiste begeleiding aan leerlingen.

Schakel 4: na school (vrije tijd)

Schuyt constateert dat verminderde sociale controle jongeren (en hun omgeving) in problemen kan brengen. Vooral na school is een verminderde sociale controle merkbaar.

Beleidsbeïnvloeding kan plaatsvinden door o.a. buitenschoolse opvang. Dit hoeft niet primair de taak te zijn van de school. Ook verenigingen kunnen hier een zeer belangrijke rol in spelen.

Schakel 5: tussen school en werk, de uitval

Dit is een belangrijke schakel in de levensloop van jongeren. Een combinatie van problemen kan leiden tot uitval uit het onderwijs van kwetsbare jongeren. Mogelijke problemen kunnen zich voordoen in het eigen gezin, op school en t.a.v. hun eigen identiteit.

Beleidsactiviteiten kunnen gericht zijn op het hanteren van een vroegtijdig signaleringssysteem met nauwe samenwerking tussen thuis, school en officiële instanties (wijkpolitie, jeugdhulpverlening, sportverenigingen).

Schakel 6: tussen school en werk: de beroepsvoorbereiding

Gestreefd moet worden naar een juiste aansluiting tussen school en de vraag naar werk in de gemeente. Het kunnen krijgen c.q. het hebben van werk heeft zowel voor werkgevers als voor het gedrag van de werknemers voordelen. Op het werk worden jongeren immers geconfronteerd met kwaliteiten als werkdiscipline, dagritme, sociale vaardigheden, tonen van initiatief en het functioneren in een werkcontext.

Voor kwetsbare jongeren kan het leerlingwezen een uitkomst zijn omdat deze groep vaak de voorkeur geeft aan 'leren door te werken'.

Beleidsactiviteiten kunnen gericht zijn op het leveren van een bijdrage aan het ontwikkelen van vaardigheden als taalgebruik en bepaalde waarden en normen van belang voor het functioneren in verschillende maatschappelijke situaties. Tevens kan de gemeente een initiërende rol spelen bij de afstemming tussen wensen van werkgevers en de opleidingen.

Schakel 7: aan het werk

De deelname van kwetsbare jongeren aan de (officiële) arbeidsmarkt ligt onder het gemiddelde. Dit geldt in versterkte mate voor allochtone jongeren.

De gemeente heeft hier een wettelijke taak (bijvoorbeeld in het kader van de WIW) om te komen tot een juiste arbeidsmarkttoeleiding.

Schakel 8: op het werk

Kwetsbare jongeren kunnen het werk moeilijk houden. Oorzaken hiervoor zijn te vinden in de problemen ontstaan in eerdere 'schakels'.

Vroege signalering is ook hier noodzaak. Veel kan voorkomen worden door goede werkbegeleiding en bijscholing. E.e.a. is voornamelijk een verantwoordelijkheid van de werkgevers en vakbeweging.

Schakel 9: zonder werk

Maatschappelijke kwetsbaarheid van jongeren, vaak ontstaan in eerdere schakels, leidt tot een verhoogde kans op werkloosheid en tot een verhoogde kans op crimineel gedrag.

Het doorbreken van deze oorzaak - gevolg reactie is moeilijk. Speciale trainingsprogramma langs de eerder genoemde schakels 5,6 en 7 zijn hierbij het meest voor de hand liggend.

Schakel 10: in de maatschappij

Zowel als doel en als middel is participatie in de samenleving van groot belang.

Het bevorderen van een open en tolerant klimaat zal beleidsmatige aandacht dienen te krijgen. Men ontkomt er hierbij niet aan om extra aandacht te geven aan de plaats van multiculturele organisaties binnen de samenleving.

Dit streven naar het bevorderen van participatie zal met spanningen en teleurstellingen gepaard gaan. Conflictbemiddeling zal hierbij een belangrijke activiteit zijn van o.a. de gemeentelijke overheid.

Ook hier geldt dat het verenigingsleven een vooraanstaande rol kan spelen bij de participatie in de samenleving.

